

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—,
Poštno-čekovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 3113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Od zmage do zmage.

Občinske volitve 25. oktobra so prinesle sijajen uspeh fronti slovenskega ljudstva. Skoro devet desetih oddanih glasov je dobila naša stara slovenska stranka. Dobila jih je po najsvobodnejši odločitvi slovenskega ljudstva. Vsak volilec je glasoval svobodno po svojem prepričanju. Nikomur ni bilo predpisano, kako naj glasuje. Nikdo ni bil siljen, da gre voliti. Nikdo ni bil odklonjen, če je prišel na volišče, kakor se je to zgodilo stoterim in tisočerim, ki bi bili leta 1933 volili opozicijsko, pa niso mogli, ker jih niso pustili v volilni lokal. Nikomur se ni žugalo in pretilo z gospodarsko škodo, z izgubo službe, z odpustom z dela, ako bi ne glasoval za stranko, ki podpira sedanjo vlado.

Kakor dan in noč, takšna je razlika med sedanjimi občinskimi volitvami ter onimi leta 1933. Tema jenesarskega nasilja je takrat ležala nad slovenskim ljudstvom, tema volilne goljufije in kraje volilnih glasov. Ta tema se še doslej ni razpršila. Po mnogih občinskih uradih manjkajo vsi zapiski, vse listine in vsi dokumenti, ki bi mogli spominjati na volitve leta 1933. Sodišča bodo morala posvetiti v to temo ter resnico spraviti na dan. Bil bi zločin nad pravno zavestjo našega ljudstva, ako bi to temo nasilnosti, lumparij in goljufij pokrili s plaščem pozabljivanja. Tat, ki ukrade samo 1 Din, se kaznuje, tatovi stotin in tisočev volilnih glasov ne smejo ostati brez kazni.

Ljudem liberalnega in marksističnega kova je svojsko, da nastopajo drzno in nesramno. Tako so nastopali Jenesarji in njihovi zavezniki ob volitvah 25. oktobra. Agitirali so z lažjo, hujskanjem in natolcevanjem. Predloženi so nam bili letaki, ki so bili razširjeni pri teh volitvah n. pr. v konjiškem okraju. Na teh letakih — nekateri so bili jenesarski, drugi marksistični — je bilo nagromadenih toliko podlih in abotnih laži, da je moral človek kar zastrmeti nad hudobnostjo in neumnostjo njihovih povzročiteljev. Letaki so dosegli baš nasproten uspeh, kot so ga želeli razširjevalci: volilci so spoznali lažnjivce in goljufe ter so jim pri oddajanju glasov obrnili hrbet.

Zelo agilni so bili pri agitaciji za občinske volitve socialisti in komunisti. Posluževali so se že španskih metod. Ponekod — zlasti na Kranjskem — so pošiljali volilcem pisma, v katerih pozivajo svoje somišljenike, naj vprizorijo štrajk, naj vse tovarniške prostore zasedejo, poberejo vse ključke, tudi od blagajne. »Zaenkrat«, tako poudarjajo v teh pismih,

»nikar še ne govorite nič čez Boga in v cerkev vsaj en čas še hodite! Samo pripovedujte ljudem, da je vsega kriv Korošec in ban. Slišali smo, da hočete vse otroke iz šole, kadar bo krščanski nauk. Prosim vas, da sedaj še ne storite tega! Ko bomo vrgli JRZ, bomo polagoma pometali vse farje. Ampak počasi, zelo počasi, pa gotovo. Jevtič bo že pokazal vsem farjem. Samo JRZ moramo prej pognati k vragu.«

Agitacija združenih nasprotnikov pri občinskih volitvah dokazuje v jasni luči, za kaj jim pravzaprav gre. Ne gre jim za dobro gospodarstvo v občinah. Jenesar, socialist in komunist je dober gospodar samo za svoj žep, odnosno za žep svoje stranke. Gre jim za to, da pošljejo, kakor se izraža ta kranjski komunist, JRZ k vragu. Zoper farje gre. Španske razmere bi radi tudi v naši državi, zlasti v naši ožji domovini. In to so zavezniki Jenesarjev, bivših demokratov in kmetijcev, to so zavezniki mačkovcev. Dr. Maček odločno odklanja komuniste in vsako zavezništvo z njimi. Njegov odposlanec dr. Pernar je nedavno na zborovanju pri-

stašev dr. Mačka v Imotskem v Dalmaciji nahrulil komuniste kot »strahopetce, gosenice in bolhe«. Naši jenesarski demokratje in kmetijci in mačkovci v Sloveniji pa se družijo s temi »strahopetci, gosenicami in bolhami.«

Prvo nedeljo v decembru, 6. decembra, bodo v Sloveniji občinske volitve v tistih občinah, v katerih občinskimi zastopniki poteče funkcijska doba, pa doslej iz tega ali drugega razloga še ni bilo volitev. In takšnih občin je 80, polovica odpade na naše Štajersko. Slovensko ljudstvo pričakuje od vseh teh občin, da se bodo včlanile v fronto slovenskega ljudstva in povsod pomagale do sijajne zmage JRZ listam. Žalostno bi bilo, ako bi si dali prebivalci kakšne izmed teh občin tako zamisliti razum, da ne bi mogli trezno presojuditi sedanjega položaja v naši državi in posebej v Sloveniji. Žalostno bi bilo, da bi kakor kalini naselili na limanice kakšni gospodarski, kmečko-delavski ali ljudskofrontni listi. To so namreč limanice gosposkih in kmetijskih Jenesarjev, socialistov, komunistov in mačkovcev. Naša stranka gre od zmage do zmage. Zmagala bo tudi 6. decembra. Kdor je proti nam, je nasprotnik slovenskega ljudstva in njegovih interesov.

V NAŠI DRŽAVI.

Predsednik vlade g. dr. Stojadinović se je vrnil z obiska v Turčiji 4. XI. nazaj v Beograd.

Notrajni minister g. dr. Ant. Korošec se je mudil v minulem tednu v Mariboru, Ljubljani in v Zagrebu, kjer je imel razgovore z banom savske banovine in je obiskal tudi zagrebskega nadškofa dr. A. Bauerja in pomožnega škofa dr. A. Stepinaca. Časnikarjem je izjavil, da je on vedno ljubil ter spoštoval hrvaški narod in je njegova vroča želja, da konča svojo politično delovanje s tem, da bodo vsi Hrvati srečni in zadovoljni v naši državi in tudi mi z njimi!

Važne napovedi prometnega ministra g. dr. Spaha. Na svojem potovanju po Bosni in Hercegovini je prispel prometni minister dr. Spaha v čajniški okraj, v katerem je imel za pristaše JRZ govor, v katerem je napovedal, da bo sedajna vlada izdala naredbo o najnižjih mezdah. Sedanja vlada je že v dejanju pokazala, da skrbi za delavstvo in se bo z vsemi silami trudila tudi v bodoče, da odstrani zlo brezposelnosti, ker v naši državi ne sme

biti nezaposlenih. Kraljeva vlada bo izdala vse one politične zakone, ki jih je napovedala, in bo med drugimi izdala tudi nov volilni zakon s tajnim glasovanjem.

Imeli bomo svojo lastno tovarno za letala in avtomobile. Ministrski svet je izdal odlok o odobritvi odkupa tuje udeležbe pri delniški glavnici industrije letalskih motorjev v Rakovici. S prehodom tega podjetja v državne roke dobimo lastno tvornico za letala ter avtomobile, v kateri bodo zaposleni izključno domači ljudje, ki bodo pustili ves zaslužek doma. V kratkem se bodo v Rakovici razširile tehnične naprave, inštalirale se bodo livarne in kovnice za izdelavo avtomobilskih motorjev in drugih kovinarskih delov za motorna vozila.

»Nova doba«, pristno jenesarsko glasillo, ki izhaja v Celju ter živi od duha ljubljanskega »Jutra«, je jako nerazpoložena in nevoljna, če se ugotovi resnica o delovanju bivših demokratov in kmetijcev, sedanjih Jenesarjev. Mi smo v uvodnem članku dne 4. novembra zapisali zgodovinsko resnico, da so slovenski demokratje in kmetijci v ustavotvorni skupščini omogočili s svojim glasovanjem centralizem, ki stane na gospodarskem področju Slovenijo vsako leto 600 milijonov Din. Mar ni to res? Zgodovinsko dejstvo je, da je v ustavotvorni skupščini SLS z vsemi

svojimi poslanci glasovala zoper centralistično Vidovdansko ustavo, slovenski liberalci, to je: 9 kmetijskih poslancev pod vodstvom Ivana Puclja in 3 demokratični poslanci pod vodstvom rajnega dr. Žerjave, pa so glasovali za centralistično ustavo. Ako bi teh 12 slovenskih poslancev takrat glasovalo z opozicijo, bi centralistična ustava ne bila sprejeta. Tisti trgovski in obrtniški krogi, ki čitajo »Novo dobo« ter ji morda celo verujejo, se sedaj hudujejo nad centralizmom. Če hočejo dobiti v svoje roke prave krivce, naj primejo za ušesa liberalne kmetijce in demokrate, torej ljudi, ki so v ozadju »Nove dobe«. Če bodo v svetlobi dejstev presojali sedanje politične in gospodarske prilike, bodo morda uresničili privid »Nove dobe«, »da se izobrazujejo v zrel narod, ki je res vreden boljše usode.«

V DRUGIH DRŽAVAH.

Nenadna sprememba avstrijske vlade. Javnost je presenetila vest, da je bila v noči 4. novembra že zopet preosnovana dr. Schuschniggova avstrijska vlada. Iz vlade so izpadli vsi ministri, ki so imeli še količkaj stikov z razpuščenim Heimwehrom, in ti so: podkancler Baar-Baarenfels, trgovinski minister Stockinger, finančni minister dr. Draxler in pravosodni minister dr. Hammerstein. Kancler Schuschnigg je odstranil iz vlade vse priveske bivšega podkanclerja Starhemberga in je s tem postavil Avstrijo na samostojna tla še pred sestankom držav rimskega bloka, ki bo pričel na Dunaju 11. novembra.

Avstrijski zunanji minister povabljen v Berlin. Šef avstrijskega zunanjega ministra dr. Guido Schmidt je prejel od nemškega zunanjega ministra v imenu kanclerja Hitlerja povabilo, da obišče Berlin, kar bo storil v drugi polovici meseca novembra.

Regent Madžarske obišče Rim. Madžarski regent Horthy se bo peljal 20. XI. iz Budimpešte v Rim v spremstvu ministrskega predsednika in zunanjega ministra. Vozil se bo skozi Jugoslavijo. Italijani bodo priredili ob priliki Horthyjevega obiska v Rimu slovesnosti, ki bodo trajale tri dni. Madžarski državni poset bo še letos vrnila Italija. Za slučaj, da bi bil italijanski kraljevi par zadržan in bi ne mogel osebno v Budimpešto, ga bo zastopal prestolonaslednik Umberto. Horthyjevi vožnji v Rim pripisujejo veliko politično važnost, ker le redko kedaj zapusti Budimpešto, da bi obiskal kako prijateljsko državo. Horthy hoče z rimskim potovanjem priboriti Madžarski splošno vojaško dolžnost in potisniti v ospredje spremembo trianonske mirovne pogodbe, po kateri je bila Ogrska po prevratu potisnjena v sedajne meje, katere bi rada za vsako ceno raztegnila in jih predrugačila.

Izstop Italije iz Društva narodov. Dolgo časa se je že govorilo in pisalo, da bo Italija obrnila Društvo narodov v Ženevi hrbet po vzgledu Japonske in Nemčije. Domnevanja in napovedi so se sedaj uresničile in Italija je izstopila iz Društva narodov.

Švica proti boljševizmu. Švicarski zvezni svet je sklenil, da bo predložil narodnemu svetu zakonski osnutek za varstvo državne varnosti. Novi zakon bo vseboval

važna določila glede pobijanja komunističnega rovarjenja. Inozemci ne bodo smeli več govoriti na zborovanjih v Švici. Po tej prepovedi ne bodo mogli hujskati naroda komunistični begunci iz Nemčije, Avstrije in predvsem iz Francije. Švicarska vlada je bila k temu koraku prisiljena, ker je boljševiški nemir že zasejan po nekaterih švicarskih pokrajinah ali kantonih.

11. november na Poljskem. Zelo važen dan za Poljsko bo 11. XI. Ta dan slavijo Poljaki neodvisnost svoje države in bo ob tej priliki slovesno izročena v mestnem gradu v Varšavi od predsednika republike vrhovnemu vojaškemu poveljniku Rydz-Smiglyju maršalska palica, katero je imel pokojni maršal Pilsudski. Odrejeno je že, da mora viseti po vseh uradnih prostorih poleg slike državnega predsednika in rajnega Pilsudskega še slika novega maršala Rydz-Smiglyja. Istočasno z imenovanjem šefa vojske maršalom bode razglašen tudi program nove vladne stranke.

Na Francoskem vedno bolj raste nezadovoljnost z Blumovo vlado ljudske fronte, pod katero so neprestani nemiri, štrajki in državne finance ogroža skrajno slabo gospodarstvo. Letošnji državni proračun izkazuje 24 milijard primanjkljaja. Francoze močno razburja odkritje nekega časopisa, ki je pognal v javnost vest, da je francoski notrajni minister Salengro, ki najbolj podpira domače in španske komuniste, na smrt obsojeni vojaški begunec. Med svetovno vojno ga je obsodilo vojaško sodišče kot dezerterja na smrt, a se je znal skrivati in prikrivati svojo žalostno preteklost do sedaj. Vsa ta na kratko našeta najnovejša dejstva izpodkopavajo Blumovo levičarsko vlado, kateri želi vsak pošteno in narodno čuteči Francoz skorajšnji konec.

Iz prestolnega govora angleškega kralja in občinske volitve v Angliji. Angleški kralj Edvard VIII. je otvoril 3. XI. s prvim prestolnim govorom parlament. Posebno je povdaril, da ostane politika angleške vlade pozidana tudi za bodoče na članstvo pri Zvezi narodov. Angleška vlada želi, da bi se Zveza narodov okrepila glede dela pri mirnem poravnanju mednarodnih sporov in je v Ženevi že predložila svoje predloge, da bi Društvo narodov boljše delovalo ter se povzpelo do večjega ugleda. Na prvi prestolni govor angleškega kralja je odgovorila prvič v zgodovini angleškega parlamenta ženska, ki je kralju zagotovila zvestobo narodne skupščine. Zahvalne besede je izrekla Florence Horsbrugh, poslanka konzervativne stranke. — Zadnjih občinskih volitev na Angleškem se je udeležilo 20 milijonov volilcev. Zelo slabo se je godilo pri teh volitvah delavski stranki. Grozodejstva španskih komunistov so vplivala tudi na angleške volilce, da so se začeli oklepali meščanskih strank.

Hud udarec za Angleže je državni prevrat v Iraku. V osrednji Aziji med znanimi rekama Evfrat in Tigris je pokrajina Mezopotamija. Po svetovni vojni so osnovali tamkaj Angleži iz preostankov nekdanje Turčije na papirju samostojno državo, ki je bila do najnovejšega čisto pod angleškim vplivom. Irak je za Anglijo velevažen, ker so tamkaj najbogatejši petrolejski vrelci, katere izkorišča Anglija.

Nadalje je Irak važna postojanka za vzdrževanje zračnega prometa med Anglijo in Indijo. V tem pravzaprav angleškem Iraku je došlo do prevrata, ki dela Angliji velike preglavice in tičijo za njim najbrž Nemci, katerim bi tudi dišala na sirovem olju bogata pokrajina. V Iraku je vladala od prevrata Angležem v vsakem oziru naklonjena vlada. Sedaj so pa generali prisilili vlado, da je odstopila in so ustrelili vojnega ministra, ki je bil eden glavnih zagovornikov najožje zveze z Angleži. V Iraku je prišla za državno krmilo nova vlada, ki je odvisna od generalov, ki nočejo še dalje plesati po angleški godbi.

Madrid zavzet od nacionalistov. Dalje časa so se vršili za posest Madrida srditi boji med rdečo milico in četami generala Franca, ki so obkroževale prestolico od treh strani in so vsaki dan zoževale oblegovalni krog. V zadnjih dneh so bili od obeh strani uničevalno na delu letalci in topništvo. Priznati je treba, da se je rdeča milica z obupno srditostjo ustavljala in prepuščala ozemlje krog Madrida prodirajočim zmagovalcem korak za korakom. Nacionalisti so imeli občutne izgube, ker so jih rdeči izpadniki iznenada parkrat napadli in vprizorili pravcate pokolje med marošimi pešci in konjeništvom. V zadnjem času že ne več komunistična, ampak anarhistična madridska vlada je do zavzetja prestolice bodrila in podžigala milico k bojem do zadnjega moža s proglasi, grožnjami in obeti za slučaj zmage. Ne obupni obrambni boji, in ne vsemogoče boljševiške obljube niso mogle zaustaviti navala zmagovalcev 6. XI., ko so vkorakale čete generala Franca ob 13.30 v Madrid, iz katerega so pobegnili malo poprej poslednji člani anarhistične vlade ne v Barcelono, ampak v Valencijo. Pred umikom so pognali rdeči miliki z dinamitom v zrak kraljevo palačo, telefonsko centralo in razna druga važnejša javna poslopja. Tujci so se zatekli v razna poslaništva. Nacionalna vlada, ki je vodila po svojih generalih pohod na Madrid iz mesta Burgos na severu, se že seli v zavzeto prestolno mesto. Posamezna ministrstva bodo začela takoj delovati, ko bodo nacionalne čete očistile ulice. 2000 civilnih gardistov je pripravljenih, da prevzame varnostno službo, ker izrabljajo občo zmešnjavo po zmagi razni elementi za rope in tatvine. Zadnji zatočišči preostankov rdečih sta še mesti Valencija in Barcelona, kjer je katalonska vlada dala močno zastražiti tje kaj pribeglega predsednika španske republike Azano. Nacionalna letala pogostokrat krožijo nad mestom in bombardirajo razna oporišča ter skladišča rdeče vojske in predvsem ruske ladje, ki dovažajo v barcelonsko пристanišče razni vojni material in živila.

Boljševiški raj v 19. letu in ob nastopu 20letnice. Dne 7. novembra je minilo 19 let, ko so prišli v Rusiji boljševiki do oblasti, a še vedno vladajo tam teror, ječa in smrt. Dne 23. avgusta je bilo na smrti obsojenih 16 Leninovih tovarišev, vsi judje, razen enega. In Sergej Maslov poroča v listu »Znamja Rossii« št. 10, str. 3, da je Ježov poročal meseca julija, da je kontrolna komisija našla v tekočem letu 162 opozicijskih grup. Zato se je začelo veliko čiščenje v stranki. V sami »butirski ječi« v Moskvi je bilo že junija za-

Vedno enake tožbe!

To je strašno z mojim perilom. Iz pralnega korita k...

Šivalnemu stroju, od šivalnega stroja zopet v korito!

Kako naj perem svoje perilo temeljito, pa vendar prizanesljivo?

SCHICHTOVO MILO JELEN

varuje perilo

ZA NAMAKANJE ŽENSKA HVALA

Napačno je varčevati pri milu — na škodo perila. Manj vredna mila škodujejo tkaninam. Samo zares dobro jedrnat milo pere perilo temeljito in prizanesljivo.

prti 1017 boljševikov in sicer 22% nižjih članov stranke, 78% pa takih, ki so zavzemali visoka mesta v stranki. Na tisoče pa so jih poslali v taborišča smrti na sever Rusije. Tako zdaj boljševiki boljševike koljejo in preganjajo. Rdeča armada pa je bila odlikovana; 1494 vojakov raznih stopenj je bilo odlikovanih, seve za to, da bodo tem bolj zvesto terorizirali ruski narod.

PRIZNANJE LJUDSTVA.

V torek, 3. novembra, so bile v Zedinjenih državah volitve državnega predsednika, 34 senatorjev, 432 članov spodnje zbornice in 33 guvernerjev držav. Pri teh volitvah je veličastno zmagala demokratska stranka, odnosno njen predsednik Franklin Roosevelt. Izvoljen je bil s tako ogromno večino, to je, dobil je tako večino volilnih mož, kot nobeden njegovih prednikov. Tako je ljudstvo na manifestanten način izrazilo svojo hvaležnost možu, ki se poteguje za njegov blagor.

Roosevelt ni noben »duce«, kot Mussolini, noben »führer«, kot Hitler. On je demokratičen predsednik demokratične republike, ki vrši svoje delo v okviru demokratizma in parlamentarizma. Tako je Roosevelt dejanski dokaz za to, da se ta način državne ureditve, vlade in uprave nikakor ni preživel. Vprav nasprotno. Noben sodobnih diktatorjev ni imel toliko gospodarskih uspehov za svojo državo, kot Roosevelt za Zedinjene države.

Prišel je na krmilo l. 1932, ko je gospodarska kriza bila na višini. Pri rešitvi krize se je odločno postavil na stran ljudstva, na stran kmetov, obrtnikov, delavcev in siromakov. Ni hotel več dovoliti, da bi brezsrčni kapitalizem odiral ljudstvo ter zbiral iz njegovih potnih srag in žuljev milijone in milijarde. Za boljšo

plačo delavcev se je potegoval in za omiljenje trdih delovnih pogojev. Kmetom je pomagal do boljše cene njihovih pridelkov. Kartelom, trustom in kakorkoli se imenujejo te družbe, ki s svojimi monopolnimi cenami odirajo ljudstvo, je napovedal neizprosni boj. Nezaposlenim pomagal do dela. Rooseveltov socialni program je prešinjen s krščanskimi idejami. Roosevelt ni sicer katoličan, pa je vendar poln priznanja za socialni program katolicizma. Poln hvale je za važno socialno okrožnico sedanjega papeža »Quadragesimo anno«. V državi, kjer živi največ milijonarjev in milijarderjev, je razvil zastavo socialne pravičnosti. Imel je mnogo težkih ovir pri delu, oviral ga je senat, oviralo ga je vrhovno državno sodišče. Pa je pogumno vztrajal na svoji poti. Ljudstvo Zedinjenih držav je tej poti izkazalo sijajno priznanje ter se je v doslej nezaslišani večini uvrstilo za njim, ki je njegov voditelj.

Rooseveltova zmaga. V torek, 3. novembra, so bile v Zedinjenih državah volitve državnega predsednika. Izvoljeni so bili volilni možje, ki potem izberejo predsednika. Roosevelt je zmagal z ogromno večino: dobil je 10 milijonov glasov več kot njegov republikanski nasprotnik. Izmed 48 držav, ki so sestavni deli Zedinjenih držav, je Roosevelt zmagal v 46, samo v 2 je njegov nasprotnik dobil večino. Tudi v poslanski zbornici, za katero so se obenem vršile volitve, imajo demokrati veliko večino, namreč 334 poslancev, dočim jih imajo republikanci 89, naprednjaki 7, kmetje 5. V senatu bodo imeli demokrati 85 pristašev (24 novih), republikanci 17, kmetje 2. Ker mu senat ne bo več delal težav, bo Roosevelt lažje izvajal svoj človekoljubni socialni program.

to. Po preteku leta se mora vložiti nova prošnja ter zopet položiti ista velika svota denarja. Kdo pa ima v Rusiji denar? K večjemu boljševiški voditelji in njihove »žene«. Vrhtega pa je nevarno podpirati tako prošnjo. Kdor jo namreč podpiše, pride v sum, da ima denar, da je torej kapitalist. Če je državni nameščenec ali delavec, izgubi službo in delo, in s tem tudi jelo. Ne samo nameščenici si ne upajo podpisati take prošnje, marveč vsak, kdor je od oblasti količkaj odvisen. Zato pa je skoro nemogoče, da bi se dobilo 50 podpisov na tako prošnjo. Na ta način boljševiki onemogočujejo božjo službo in vsako izvrševanje vere. Na drugi strani pa zapirajo obstoječe cerkvene zgradbe ter obtožujejo in obsojajo duhovnike, ki

so v službi. O tem je ljudski komisariat za notranje zadeve sovjetske Rusije objavil naslednje številke: L. 1935 so zaprli 14.000 za bogoslužne svrhe namenjenih zgradb (cerkev, kapelic, bogomolnic). Ba je je od teh bilo 4000 v stanu razpadanja. Druge so bile zaprte radi »pomanjkanja verskega interesa prebivalstva«. Obtoženih je bilo 3687 duhovnikov, ki so zapadli sodniškemu postopanju. 29 duhovnikov je zopet obsojenih na smrt. Ljudski komisariat pa noče objaviti števila tistih duhovnikov, ki trpijo po ječah in koncentracijskih taboriščih. Navedena dejstva dokazujejo, kako nesramno lažejo boljševiki, ko zunanemu svetu zatrjujejo svoje korektno postopanje napram veri, cerkvi in duhovništvu.

Najsevernejši misijonar pri papežu. — Papež Pij XI. je sprejel v avdienci patra Girarda, ki oskrbuje najsevernejšo misijonsko postajo, in ta je na Baffinskem otoku (v Severni Ameriki med Hudson in Baffinskim zalivom). Ta pokrajina, ki sedaj spada k najsevernejši ameriški državi Kanadi, tvori misijonišče, ki je najbližje severnemu tečaju. Skozi njo teče severni polarni krog. Zemlja je jako pušta in nerodovitna, prebivalci — Eskimi živijo od lova morskih prov in kitov. Girardova župnija obsega 140.000 kvadratnih kilometrov ter šteje 108 duš. Odraslih je 69, ki jim je pater Girard lani podlil 6000krat sv. obhajilo. V Girardovi župniji je poslednje človeško naselje proti severu, tukaj vlada četrto leta popolna tema. Pater Girard je poklonil papežu zbirko severnih rastlin, ki jih je nabral tudi preko severnega polarnega kroga. Papež je prisrčno blagoslovil najsevernejšega misijonarja in njegove župljane. Poseben pozdrav je papež zapisal za misijonarjevo mater, ki je stara 94 let ter je rodila 22 otrok.

Dečki zoper slabe knjige. V Ameriki so se dečki od 10. do 18. leta organizirali v »Križarski vojni otrok za podpiranje čiste književnosti«. Ta organizacija ima že zdaj, ko se je komaj ustanovila, nad 60.000 članov. Njih število dnevno raste. Člani so obljubili in se obvezali: »Nikdar ne bomo čitali nobene knjige in nobenega časopisa, ki objavlja slabe, nedostojne ali zločinske povesti. Nikdar kakšnega slabega in grdega filma. Nikdar ne bomo poslušali nedostojnih radio-prenosov. Z vsemi sredstvi bomo podpirali katoliško književnost in umetnost.« Posnemanja vredno tudi za nas. Naše krščanske organizacije otrok in mladine bi lahko več storile v borbi zoper slabe knjige in grde filme in gledališke predstave ter za podpiranje kršč. knjig, časopisov in iger.

Boljševiki nepoboljšljivo zoper vero. — Boljševiški diplomati z zunanjim ministrom Litvinovom na čelu ne prenehajo poudarjati, da sovjetska vlada pravilno in pravično ravna z vero in verniki. Kako pa je to v dejanstvu, dokazujejo predpisi o »verski svobodi« v novi sovjetski ustavi. Predpisan je ta-le postopek: 50 vernikov lahko zaprosi pri sovjetskem uradu za enega duhovnika, ki naj vrši javno bogoslužje. Položiti pa morajo, preden se izda to dovoljenje, veliko svoto denarja. Dovoljenje velja samo za eno le-

Osebnosti.

70letnica vrlega g. župnika. V št. Ilju pod Turjakom je obhajal 10. XI. 70letnico tamošnji g. župnik Davorin Roškar. Jubilant se je rodil leta 1866 pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Mašniško posvečenje je prejel leta 1893. Že v službi mladega duhovnika je bil neustrašeno na delu za naše narodne svetinje. Kaplanoval je pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini, v Hočah in v št. Ilju ob severni meji, kjer se je uspešno udeleževal najhujših narodnostnih bojov pri občinskih volitvah leta 1902, ko so slovenski volilci vrgli dotodajnega nemškega župana Fischerederja in so zmagali z vsem znanim že rajnim Thalerjem. Župnik je bil najprej pri Sv. Florjanu pod Bočem, odkoder se je preselil leta 1915 na dosedanjo župnijo, katero pastiruje na občo zadovoljnost že 24 let. G. Roškar je goreč duhovnik, ki je storil veliko za oplešanje hiše božje, kjerkoli se je trudil za božjo čast in za zveličanje duš v dušnem pastirstvu. V narodnostnih bojih je stal vedno v prvih vrstah in je bil na obeh župnijah sam vzgleden gospodar kašipot mlajšim posestnikom. Po svoji naravi je vesel, saj je tudi navdušen lovec, gostoljuben in rad pripoveduje iz svojih bogatih spominov kot narodni borec, preizkušen du-

35letni rojstni dan je obhajal 2. XI. belgijski kralj Leonold.

Angleška poslanka Florence Horsbrugh, ki se je v parlamentu zahvalila kralju za prestolni govor.

Smehljajoča se predsedniška kandidata v Združenih ameriških državah, kjer so se vršile 3. XI. volitve. Republikanski kandidat Landon (levo) je propadel. Franklin Roosevelt je bil z ogromno večino drugič izvoljen.

Španska rdeča milica beži pred zmagovitimi nacionalisti preko meje na francosko ozemlje.

Ob 75letnici telefona. Ni sliki vidimo, kako je 26. X. 1861 Filip Reis prvič govoril po telefonu iz svoje sobe delavcem v delavnici.

hovnik in seveda tudi jager z dolgoletno prakso. Vrlemu jublantu naše prav iskrene častitke!

Spremema pri mariborskem cestnem odboru. Dosedanji član mariborskega cestnega odbora g. odvetnik dr. Rudolf Ravnik je bil razrešen in na njegovo mesto je imenovan naš odličen veleposestnik Franc Fras iz Dobrenja pri Pesnici.

Nesreče.

Nesreča dijaka. Ivan Toličič, 13 letni dijak od št. Janža na Dravskem polju, je padel pod voz in si zlomil nogo. Oddali so ga v mariborsko bolnico.

Parni kotel razgnalo. Dne 6. XI. je eksplodiral v Celju v Samostanski ulici 4 parni kotel v delavnici vulkanizatorja g. Jezernika. Razpok je razbil vse šipe, človeških žrtev ni bilo. Škode je nad 10.000 dinarjev.

Stroj mu odrezal prste na roki. V ljubljanski bolnici se zdravi 27letni mizarški pomočnik Avgust Eberle iz Podkorena pri Kranjski gori, kateremu je odrezal stroj prste na desnici.

Izreden slučaj smrti. V Rogatcu pri Grosupljem na Kranjskem se je podal gospodar Perme, po domače Jamnik, zgodaj zjutraj v hlev, da bi nakrmil živino. V temi se je zaletel s trebuhom s tako silo ob oje voza, da si je dvakrat pretrgal čreva in je v groznih mukah čez dva umrl.

Razne požarne nesreče. V Slov. Bistrici je zgorelo skladišče za seno posestnici Katarini Juhart. Ogenj se je razširil tudi na gospodarsko poslopje. Domačim gasilcem gre zahvala, da so ogenj omejili in ga hitro pogasili. — Na predvečer godovanja je zažgala maščevalna roka na Selah pri Zgornji Polskavi 60 m dolgo in 22 m široko gospodarsko poslopje posestniku Karlu Poharcu. Poslopje je zgorelo do golega zidu. Rešili so živino, zgorele so tri težke svinje, 8 prascev in perutnina. Požar je uničil vse spravljene pridelke, razno orodje in poljedelske stroje. Gasilci so preprečili, da niso pogoreli sosed. — Na Zgornji Hudinji pri Celju je zgorela le-

sena stanovanjska hiša posestnika Alojzija Raka. Zavarovalnina znaša 20.000 D — V Sl. Bistrici se je pojavil v noči rdeči petelin v novem gospodarskem poslopju posestnika Ivana Keg, ki je uničil celo poslopje s pritikinami. Zgorelo je mnogo spravljениh poljskih pridelkov, krme, razno poljedelsko orodje in stroji. Škoda znaša 22.000 Din. — Skoro istočasno je postalo žrtev požarne nesreče pred meseci novo zgrajeno gospodarsko poslopje in hiša sosednega posestnika Jožefa Černejšek, ki ima za 43.000 Din škode. V teh slučajih gre za požig iz maščevalnosti. — Ena najstarejših domačij je zgorela v Partinju v Slov. goricah. Ogenj je uničil posestnici Lizi Donat stanov. hišo in gospodarsko poslopje. Škode je 50.000 Din, zavarovalnina znaša 2000 Din. Gašenje je bilo otežkočeno zaradi vetra. O Donatovi domačiji trdijo, da je bila stara 400 let.

Razne novice.

Absolventke — članice ZAKGŠ! Dne 15. nov. t. l. se vrši v Kranju v gospodinjstvi šoli ob 9. uri dop. drugi redni občni zbor Zveze absolventk kmetijsko-gospodinskih šol. Na dnevnem redu je poleg poročil odbornic o delovanju društva še volitev odbora in razprave važnejših zadev društva. Vljudo vabimo vse članice in druge, ki še niso članice, da se udeležijo občnega zbora v kar največjem številu! — Popoldne istega dne priredi podružnica Zveze absolventk kmetijsko-gospodinj. šol v Kranju v Ljudskem domu zborovanje vseh okoliških kmečkih žen in deklet. Govorili bodo razni govorniki o nalogah, ki čakajo podeželsko ženstvo in o potrebah stanovske organizacije. Udeležite se zborovanja prav vse, ker vam bo v korist splošne izobrazbe, vzbudilo v vas več stanovske zavezanosti in navdušilo za trdo, a hkrati najlepše življenje v kmečki hiši!

Elektrifikacija Svečine. Banska uprava bo pustila gospodinjstvo šolo v gradu v Svečini priključiti na mariborsko mestno električno omrežje. Električni vod iz Kamnice v Svečino bo dograjen v nekaterih tednih in so predvideni materialni stroški na 231.986 Din. Na ta način bodo

oskrbljeni z električno silo vsi kraji ob severni meji.

Tajništvo JRZ za mesto Maribor javlja, da so uradne ure tajništva vsak dan razun nedelj in praznikov popoldne od 3. do 5. ure. Tajništvo v tem času sprejema prijave članov in posluje v vseh drugih strankinih in organizacijskih zadevah. Na razpolago so prigrasnice za vstop in se sprejema ob tem času tudi članarina. Tajništvo se nahaja v hiši podžupana g. Franjo Žebota, Loška ulica 10, pritličje. Javljamo, da je število prigrasenih članov izredno veliko, a da je še kljub temu mnogo izrazitih pristašev, ki še niso prijavili svojega pristopa v JRZ.

Lepe knjige. Bližajo se dolgi jesenski in zimski večeri. Da vam ne bodo dolgočasni, si prekrbite lepo čtivo. V Cirilovih knjigarnah v Mariboru in Ptujju dobite po zelo nizki ceni štiri krasne povesti in sicer: A njega ni (12 Din), Kraljica Estera (10 Din), Pravica in usmiljenje (7 Din), S strelo in plinom (7 Din).

Milo se od mila razlikuje. O tem se boste prepričali, ako predčasno morate nabavljati novo perilo. Za pranje vzemite zato samo Schichtovo Jelen milo, ker ste lahko uverjeni, da je izdelano iz najboljših sirovin; je štedljivo pri uporabi in varuje Vaše perilo.

Ustrelitev poljskih komunistov v Rusiji.

V zadnjem času je bilo v Rusiji ustreljenih več poljskih komunistov, ki so pribežali v Rusijo, da bi se izognili na Poljskem aretacije in obsodbe. Te begunce je sovjetska Rusija najprej ljubeznivo sprejela kot žrtve kapitalistične vlade. Uporabljali so jih za agitacijska potovanja, pozneje jih je pa zloglasna čeka ali tajna policija zgrabila in so bili ustreljeni.

Nova bolezen

Newyorški zdravnik za živčne bolezni dr. William H. Miller, ki izvršuje že četrto stoletja svojo prakso po šolah, pravi, da boleha ameriška mladina za novo živčno boleznijo, ki jo

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

Tedaj se je Jerci obraz zjasnil in zmagovito se je ozrla. Torej je le pomagalo! Iz Maribora je namreč brzojavila gospodu župniku tole:

»Odložite Ravnjakovo ženitev! Ovira. Pridem jutri opoldne. Jerca Trobej.«

Nekaj pred deveto uro je prinesel šentožbolčki pismonoša župniku to brzojavko. Ta jo je takoj pokazal ženinu in nevesti ter Osojniku. To je bil dirindaj! Nevesta je začela tuliti in je o Jerci rekla vse, le dobrega nič; ženin je obmrknil in ni zinil besede; stari Osojnik pa je robantil in zahteval, naj se poroka izvrši, kajti brzojavka je očitno kaka neslana šala, ki jo je skuhal kak norčavež — in Jerca gotovo ni bila v Mariboru. Župnik ga je zavrnil, da poroke ne more opraviti, dokler se ne prepriča, kaj je na sporočilu, in da je treba na vsak način počakati in nekega k št. Ožboltu poslati, da poišče Jerco. Ujec Miha, ki je bil na Ravnjakov kraj za pričo, je raznesel novico o brzojavki med ljudi. To je bilo besed in smeha in nekateri prešerni fantje so za nalašč začeli vriskati. Ko se je v tem prikazala Jerca, so jo obkolili in hoteli spraševati. Ta pa je

24

zaničljivo ošvignila množico in ni odgovorila; godrnja je odšla v župnišče. Tu se je zaletela nevesta vanjo kakor osa:

»Hruplja, hinavka! Da te sram ni!«

»Tiho, smrklja!« se je zadržla Jerca. »Čakaj, da stari ljudje svoje povejo!«

»Po sili hoče Ravnjaku svojo ciganico obesiti,« je zapiskala nevestina sestra.

»Če Pavlo s tem misliš, si boš jezik opekla. Pavla za Ravnjaka ne mara več.«

Ravnjaka je zadelo ko udarec. Tedaj je posegel župnik vmes in vprašal:

»Jerca, ali ste vi poslali brzojav?«

»Da, gospod župnik, in prav ste storili, da ste s poroko počakali.«

»Kakšen zadržek vam je znan pri tej ženitvi?«

»Ali je zadržek ali ni, to je Ravnjakova reč. Jaz imam le to povedati, da je nevestin oče hudodelec in da na Osojah niti ped zemlje ni njegove.«

Ko strela so treščile te besede v ljudi, ki so stali okoli. Osojnik je prebledel in se jel močno tresti. Toda potem je zagrmel s svojim surovim basom:

»Ti — Hruplja! Kaj ti pride na misel! Svojega poštenega imena ti ne dam v tvoje gnile zobe.«

»Ti pa pošteno ime! Goljuf si in Osoje si si prigoljufal.«

Trgovci!

Božične razglednice vam letos nudimo posebno ugodno!

Kreppapir in svileni papir boste gotovo kupili pri nas, ko boste izvedeli za ceno.

Jaslice v polah kot stoječe so došle in vas vabimo, da jih čimprej nakupite!

Pratike, Družinsko kot tudi Veliko pratiko, dobite v naših prodajalnah!

Za Miklavževo nakupite naše svinčnike in peresnike!

Nudimo vam peresa, pri katerih lahko izredno zaslužite.

Ravnajte se po načelu, da na vsako ponudbo vprašate za cene. Zato vas pričakujemo v naše prodajalne v Maribor ali v Ptuj.

Priporoča se:

Tiskarna sv. Cirila,
Maribor, Ptuj.

Blasnikova Velika Pratika za leto 1937 je zopet izšla. Ta naš ljudski koledar je med Slovenci najbolj priljubljen in domač. Celo naši izseljenci ga radi naročajo, ker jih spominja na domovino in mlada leta. Cena enemu izvodu je 6 Din. Dobi se v tiskarni J. Blasnika nasled. v Ljubljani, Breg št. 10—12, in v trgovinah. Poleg »Velike Pratique« je izšla tudi »Mala pratika za l. 1937«, ki velja samo Din 2.50. Ta je razširjena zlasti na štajerskem, kjer se je doslej neupravičeno šopiril nemški »Bauernkalender« iz Gradca. 1211

Obžalovanja vredni slučaji.

V trafiko je bilo vlomljeno v Mariboru na voglu Vrtno in Gosposvetske ulice, ki je last Eignerja. Vlomilec je razbil šipo s strani dvorišča in je izmaknil za 480 Din tobačnih izdelkov in znamk.

Nevarna ptička pod ključem. Po Mariboru sta poskušala pod ceno prodati nakradena kolesa: 32letni pleskar Andrej Balagelj iz Zagreba in 23letni klepar Ma-

rijan Šeukovt. Oba je policija zaprla. Omenjenima očitajo razne tatvine, katere bi naj bila zagrešila po Murski Soboti.

Še nepojasnjena: deva z grškim dezertjem. Avstrijski orožniki so prišli na Koroškem grškega vojaškega begunca, ki je izpovedal, da se piše Jovanides A. Jeutim in je zaradi tega pobegnil iz Grčije, ker je tamkaj zagrešil umor. Avstrijska oblast se je hotela prepričati o istinitosti Grkovega priznanja in ga je pridržala v zaporu. Grški dezertler pa je te dni pobegnil iz avstrijskih zaporov in se je zatekel v Dravograd, kjer se je javil pri orožnikih. Dravograjski orožniški postaji je že bilo znano, kako in kaj je s tem Grkom in ga je zaprla v občinski zapor. Begunec, ki je bil po poklicu rokokoborec, je dravograjsko zaporno sobo razbil in komaj in komaj so ga z združenimi močmi toliko ukrotili, da so ga lahko prepeljali v Prevalje, kjer v tamkajšnjem zaporu čaka, kam ga bodo odgnali na končni odgovor.

Krvavo dejanje pri kožuhanju. Pri nekem posestniku pri Sv. Juriju v Slov. goricah so kožuhal koruzo in se je nabralo več fantov ter deklet. Ko je že šlo na polnoč, je nastal prepir med 17letnim posestniškim sinom Henrikom Maček in 23letnim kmečkim sinom Jožefom Babič. Nankrat je potegnil Maček samokres, katerega je kupil pred dnevi, in je oddal v svoji razkačenosti radi ljubosumnosti na nasprotnika dva strela. Ena krogla je zadela Babiča v levi bok, druga v desni podlaket. Pri poku strelav so se razletele priče krvavega obračuna. Resno ranjenega Babiča je prepeljal reševalni oddelek v mariborsko bolnico, Mačka so zaprli.

Vlomilci izpraznili trgovino. Pri Sv. Juriju v Slov. goricah ima Milka Zorko v dveh prostorih trgovino in sicer v hiši gostilne Caf in pri krčmarju Verglesu. Nočni vlomilci so v eni noči poskusili vlomiti v oba prostora, uspelo jim je le pri Verglesu. Vdrli so v trgovino skozi okno in so jo povsem izpraznili. Zaposlena je morala biti pri tem tolovajskem poslu cela tolpa, da je lahko odnesla toliko blaga.

Samijo, da so bili na delu prekmurski cigani, ki se po dnevu skrivajo po šumah, v nočeh pa vamljajo v trgovine, katere so si po dnevu dobro ogledali.

Dva znatna vloma. V Moškajncih pri Ptujju je bilo vlomljeno v noči na 7. nov. v trgovino trgovca Ludvika Verdnik. Neznani storilci so razbili železno ograjo, odprli vrata in so odnesli vse, kar ni bilo pribito. Zginilo je precej manufakturnega blaga, sp cerije ter tobačnih izdelkov v skupni vrednosti 40.000 Din. — Ista tolovajska družba, ki je na delu po Slovenskih goricah, je zagrešila velik nočni vlom v Slatini Radenci. Neznanci so odprli nasilnim potom kuhinjsko okno stanovanja upravitelja zdravilišča v Boračevi, g. A. Jelena, in so ga izpraznili. Ko se je Jelen 7. XI. zjutraj vrnil, je ugotovil, da so zginili lopovi z njegovo obleko, z dvema lovskima puškama ter z ročno blagajno, v kateri je hranil svoje prihranke in obratni denar. Škoda znaša 50.000 Din.

Obešenega so našli v Malni pri Sv. Jurju v Slov. goricah 56letnega malega posestnika Alojzija Rotmana. Končal si je življenje v shrambi poleg hiše.

Krvav obračun iz ljubosumnosti. V mariborsko bolnico se je zatekel Ernest Medaš, posestniški sin od Sv. Antona v Sl. gor., z dvema zabodljajema v plečah. Radi deklinje sta se sprla z Matijem Rantaša in zaključek prepira je bil nož.

Celi okoliš ogrožen od nočnih vlomilcev. Dobro organizirana in oborožena vlomilska družba se pojavlja zdaj tu zdaj tam med Slov. Bistrico in Slov. Konjicami. Najprej so poskusili svojo srečo v Stranich, kjer so se lotili trgovine Sivec. G. Sivcu niso odnesli bogve kaj, ker je trgovec pravočasno zbudil domače in vlomilci so morali pobegniti. — Več sreče so imeli uzmoviči v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici, kjer so izropali trgovca Kapuna in je prišlo do izmenjave strelav. Lopovi so prisilili trgovca, da se je umaknil v sobo in so oni izginili s plenom. Isti nebodijih treba so se kmalu za tem spravili nad trgovino trgovca Šifrerja v Laporju, kjer

»Tihi — ti — ti —!« je zaškrtal Osojnik in hotel z levico zamahniti.

Orjaška ženska pa se mu je že razkoračila tik pred nosom in zavpila:

»Koj takoj mi spusti pest! Še nobenega moškega se nisem bala in se tudi ne bom. Moški ste vsi vkup lumpi in figo vredni — razen gospoda župnika seveda.«

»Jerca,« se je oglasil Ravnjak, »obrekovati zna vsaka hudobna ženska. Mi pa bi radi zares čuli, kaj moreš takemu uglednemu poštenjaku očitati.«

»Ugleden je marsikak hinavec, pošten pa nikoli, haha,« se je potovka zahehljala. »Ta ugledni Osojnik je hotel svojemu lastnemu bratu otroka umoriti; ker mu to ni uspelo, jo je ciganom predal. Dekle pa še živi in ni več pri ciganih.«

Vsi so bili kakor okameneli od začudenja, Ravnjak se je tresel, Osojnik pa se je vzravnaval in zavpil:

»Poznam to bajko. Vse to si je izmislil oni cigan, ta satan. Tudi pri meni je bil in je hotel, da bi mu dal denarja, če nočem, da me očrni. S ciganom in z Jerco, ki si je z njim na roko, pa se bomo drugje pogovorili.«

»Hoho, tako lahko se mi ne izmuzneš. Cigana sem en edini krat srečala, to je bilo pred tremi leti, takrat, ko sem ga premikastila in spodila; po tistem

še nisem spregovorila z njim. Cigana ni treba zraven — so še druge priče tudi.«

»Katere druge, lažnivka?«

»Ponovi to besedo, če si upaš!« je zarežala Jerca in namerila s svojo moško desnico.

Potem je počasi privlekla iz nedrij pisanje in je dala župniku. Bilo je tisto, ki ga ji je dal ravnatelj mariborske kaznilnice. Župnik je je bral pazljivo in očitno je bilo, da ga je pretreslo. Dal je je Ravnjaku. Ta je vrstice kar preletel in še, ko je čital, je hlastno vprašal potovko:

»Ali je to dekle, o katerem tu piše, Pavla?«

»Če nimaš slame v glavi, ne boš dvomil.«

»Kje je ciganica? Kje je?« je segel Osojnik vmes.

»Tega nikomur ni treba vedeti, tebi pa še najmanj. Še prehitro jo boš videl, hčer svojega brata.«

»Ali je Silvester vse priznal?« je spraševal Ravnjak.

»Še dosti več, kakor je zapisano.«

Tedaj se je Osojnik divje zakrohotal:

»Hahaha, Silvester, ta baraba tatinska, ki se je vedno s cigani klatil in z drugimi takimi potepuhi! To ste mi čedni tožniki: cigan, ciganica, oni v kaznilnici in Jerca. — Haha! Takim vendar nobeden ne bo verjel, če ima kaj soli v glavi.«

on imenuje »dementis americana«. Ta bolezen je posledica danšnjega socialnega življenja v Zedinjenih državah nezadostnega nadzorstva po starših, preokrokanih noči, nedostajanja telesnega gibanja, slabe vzgoje in prenapenjanja živcev. Polodrasli otroci si upajo danes ob vsaki uri povsod. Mladina išče užitkov, se mehkuži itd. Posledica je ta, da rod hitro propada. Med 35 člani neke šolske nogometne skupine je Miller našel komaj dva, ki bi ju mogoč označiti za popolnoma zdrava. Najmanj dve pokolenji bi se bilo treba truditi s sistematičnim delom, da bi ameriško ljudstvo spet ozdravelo.

so morali vzeti pot pod noge, ker je ne-zaželjeno obiskani pravočasno streljal. Ojačene orožniške postaje so pridno na delu, da izsledijo drzneže in jih polovijo ter zaprejo.

Žeparji se spravili nad male ljudi. V torek 3. XI. se je vršil v Zagorju ob Savi običajni živinski ter kramarski sejm. Od nekod iz Hrvaškega se je priklatila cela družba dobro organiziranih žeparjev, ki je izvršila osem večjih ter manjših tatvin in so predvsem oškodovani revnejši ljudje. Alojziju Zmrzlak, posestniku iz Colniš, je sunil žepar ves izkupiček za kravo in še 400 Din, katere si je pripravil, da bi bil isti dan plačal davek. Oškodovan je za 1800 Din. Njegovemu sosedu Ivanu Grošlju, posestniku v Colnišah, je bilo ukradenih 1400 Din. Občinska reva in vdova Tomec je prišla na sejm, da bi kupila s svojim prihrankom 200 Din krompirja. Tudi tej revi lopov ni prizanesel, ampak ji je izmaknil celo svoto. Žeparji so bili toliko previdni, da so po opravljenem tatinskem poslu vsi srečno ušli s sejmišča.

Beg iz življenja. Na sejmu v Zagorju ob Savi je prodal kravo 24letni kmečki sin Ludvik Žagar iz Retja, ki je izkupiček zapil in se je na to obesil.

Okradena blagajna cestnega odbora. V Novem mestu je bilo ukradenih iz blagajne cestnega odbora 7160 Din. Tat je pustil nedotaknjene vrednostne papirje.

Izpred sodišča.

Obsodba nevarnega vlomilca iz mariborske okolice. Okrožno sodišče v Mariboru je 3. XI. sodilo nevarnega vlomilca Alojzija Babiča, črkoslikarja s Pobrežja pri Mariboru. Letošnje poletje je po Mariboru in okolici zagrešil 18 vlovov in tatvin. Babič je bil obsojen na šest let. Soobtožena sta bila: 31letni krojaški pomočnik Josip Ribič, ki je dobil 3 leta in 6 mesecev, in 56letni delavec Ludvik Ribič, katerega so obsodili samo na 14 dni zapore pogojno na dve leti. Slednja sta dajala odgovor radi tega, ker sta razpečavala ukradene predmete in predvsem kolesa.

Obsojen goljuf. V Mariboru je bil obsojen 6. XI. 25letni Ivan Bauman iz Apač na dve leti, ker je izvalil od dveh mariborskih trgovcev 7000 Din pod pretvezo, da ima hranilno vlogo za 24.000 D. Glede predložene hranilne knjižice se je izkazalo, da je last nekega drugega trgovca.

Nezaslišán zločin pred sodiščem. Pri okrožnem sodišču v Novem mestu so obravnavali zadnje dni zločin, ki kaže skrajno posurovelost nekatere moške mladine. Na 15 let ječe je bil obsojen 17letni ključavničarski pomočnik Jože Jurglič, ker je ustrelil svojo lastno mater. Pri obravnavi je izprijenec priznal, da je ukradel materi 2000 Din in je zapravil denar s prijatelji, ko so slavili njegovo proglašanje za ključavnič. pomočnika. Ko je mati opazila tatvino, ga je okregala in mu je upravičeno zagrozila, da ne bo dobil po njeni smrti nič, če se ne poboljša. Radi tega posvarila je začel ničvredni sin z materjo prepir, katerega je zaključil z revolverjem, iz katerega je oddal dva strela na mater, ki je bila takoj mrtva.

Slovenska Krajina.

Tatvina v Lendavi. V noči 29. oktobra so neznaní tatovi vdrli na dvorišče bivšega trgovca Arnsteina in so odnesli tri velike steklenice. Dve steklenici sta držali vsaka po 50 litrov, ena pa 30 litrov. Steklenice so odnesli tatovi s pletenimi koši, v katerih so se nahajale. Bile so zelo dobre in so bile na prodaj. Sumi se, da so odnesli steklenice eni izmed ogledalcev steklenic ter so si tako prisvojili tujo lastnino radi praktične uporabe. Zadnje čase je bilo za steklenice precej kupcev, radi cene pa so nakup opustili in so tako sedaj neznaní tatovi odnesli steklenice brez izdatkov. Ker so bila vrata ob vhodu železna in zaklenjena, so tatovi enostavno dvignili železno prečko na vratih in jih s silo odprli. Zadevo preiskuje žandarmerija.

Požar v Lendavskih gorica. Na Vseh svetnikov večer je naenkrat nad sijem sveč na grobovih zardel rdeč sijaj izza gor. Zvonovi so komaj odzvonili za pokojne, ko je naenkrat

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN DASPA I SINOV
ZAGREB, NOTURAŠKA 69

udaril plat zvona. Vnela se je v gorica. Gornjeva zidnica. Nebo je bilo radi deževnega vremena močno ožarjeno. Gasiti si ni upal nihče zidnice, ker so se slišali močni poki iz zidnice. Kakor trdijo ljudje, je bilo v zidnici krog 250 nabojev, ki so vsled nastalega požara postali vroči in so se vneli. Med drugim je pogorelo vse orodje, poljsko in drugo, ki se je nahajalo v zidnici. Škode je precej.

Obvestilo šolam!

Ministrstvo prosvete je odobrilo z odlokom dne 18. X. 1936 štev. 42.005-36 in Glavni prosvetni svet pa 12. X. 1936 pod štev. 823-36, da se naj nabavijo za šole slike sv. Cirila in Metoda. Odprodajo teh slik ima za Slovenijo Tiskarna sv. Cirila. Cena slike v barvah 60 Din.

Slomšekov glasnik. Šole, ki so dosedaj prejemale Slomšekov glasnik, obveščamo o dogovoru, ki smo ga napravili z listom »Kraljestvo božje«. Ta list propagira Ciril-Metodovo idejo, ki jo je pri nas zopet povdaril Slomšek. Odslej pa bo prinašal tudi vse, kar bo potrebno glede A. M. Slomšekove beatifikacije in raznih Slomšekovih proslav. Zato priporočamo šolam, da si ta list naročijo. Celoletna naročnina je 15 Din. Uprava pa je v Mariboru, Koroška cesta 5.

Tiskarna sv. Cirila.

★

Obvestilo gg. duhovnikom.

Razgled molitvenih ur za lavantinsko škofijo je v molitveniku za molitvene ure »Pridite, molimo!« Knezoškofijski ordinarijat je svojčas dovolil, da se sme ta molitvenik naročiti na cerkveni račun.

Ob lastnem grobu...

Zdravnik madžarskega poslaništva v Bukarešti, dr. Julij Gieringer, je bil nemalo presenečen, ko je obiskal v Brašovu pokopališče padlih madžarskih vojakov in je na nekem grobu čital napis: »Tu počiva dr. Julijo Gieringer, nadporočnik-zdravnik c. i. kr. pehotnega polka št. 39., ki je padel l. 1917.« Po kratkem poizvedovanju se je izkazalo, da je v tem grobu pokopan zdravnikov nekdanji vojaški sluga, ki je imel pri sebi dokumente svojega gospoda, ko so ga našli mrtvega.

Tisočletni papir

Leningrajski laboratorij v Rusiji za konserviranje in restavriranje dokumentov pri knjižni-

»Le smej se, grešnik stari! Saj se ne boš več smejal.«

»Jerca, kje si dobila to pisanje?« je vprašal Ravnjak.

»Ha, ali misliš, da ni pravo? Poglej na pečat in podpis! Prijela sem to reč na pravem kraju, ker sem vedela, da ste moški prepočasni in preveč nerodni... Dokazov je še dovolj — sodišče jih bo vse izpričalo.«

Tedaj je spregovoril zopet župnik:

»Nismo zato tu, da bi sodili, temveč da odločimo, ali naj se poroka vrši ali ne. Odločiti morata vidva, ženin in nevesta, predvsem ženin.«

Ne da bi dolgo premišljeval, je izjavil Ravnjak:

»Poroka se ne izvrši, dokler se vse ne pojasni.«

»Preklete! Tak si torej? Zlodej salamenski!« je zaklel Osojnik.

Nevesta in njena sestra sta zahreščali:

»Besedo sneš!«

»Noben mož nisi!«

»Baba si!«

»Zdaj vas poznam,« se je razjezil Ravnjak.

»Zdaj sploh odstopim. Ne vzamem te ne.«

Ta trenutek je krepko potrkalo in odprla sta dva orožnika in vstopila. Starejši od njiju je vprašal:

»Ali je tu neki Martin Osojnik, kmet na Osojah?«

»Ta sem jaz,« je odgovoril Osojnik, bled ko stena, pa vendar z odločnim in trmastim pogledom.

»Sodišče nama je naročilo, da vas primeva.«

»Grom in strela, zakaj? Kar na kako zlobno obrekovanje vendar ne morete prijeti poštenjaka, ki še nikoli ni imel s sodnijo opraviti.«

»Tole primite, gospod žandar,« je zaregljala bivša nevesta in pokazala na Jerco; »ta se laže in obrekuje.«

»Smrklja smrkova!« je zaškrtala potovka.

»Midva nimava kaj reči, niti kaj spraševati; izvršiti morava, kar nama je zapovedano,« je dejal orožnik in prijel Osojnika za roko.

Tedaj je stopil župnik na sredo in prosil orožnika, naj malo počakata, da se zunaj ljudje razidejo. Ko sta mu ugodila, je šel gospod na sejmišče. Ravnjak, ujec Miha in potovka so izginili pri onih vratih zadaj.

Na sejmišču je župnik razglasil, da se poroka zaradi zadržka ne more vršiti, in je prosil ljudi, naj se lepo mirno razidejo. Večina je gospoda poslušala. Le nekateri, ki so bili od sile radovedni, so še ostali; med temi sta bila seveda tudi Cenc in Urška. Cel

Opozorjamo na to ugodnost gg. katehete, ko je sedaj odredjeno, da se bodo tudi šolski otroci udeležali molitvenih dnevov. Ta knjižica obsega šest molitvenih ur in je tudi drugač v celoti popoln molitvenik. Cena v celoplatno vezane knjige z rdečo obrezo 16 Din. Priporočamo se za naročila za vsako župnijo vsaj po eden izvod!

Votivna sv. maša za vsak prvi četrtek. Naročili bomo formularje sv. maše: De Christo summo et aeterno Sacerdote. Prosimo, da se prijavijo vsi župni uradi, ki želijo te formularje.

Nekrologij so naročile le nekatere župnije. Pripravite to knjigo v zakristijo, da bodo nekoč vpisali tudi vaše ime in molili za vas! Mislite na rajne sobrate in na sebe ter ne odlašajte z naročilom!

Maša sv. Stanislava je v vsakem misalu pro diversis in zato ni nanovo izšla.

Kartoteka za zapisnik duš. Ta teden je v

tisku kartoteka za zapisnik duš. Interesantom sporočamo, da bomo iste razpošiljali takoj, ko bodo gotove. Ostale prosimo, da si jih naročijo.

Za 10 Din pridige vsega leta! Ali ste pozabili na pridige g. spirituala Avšiča? Cena jim je samo 10 Din.

Dr. Jeraj, Cerkvena zgodovina je razprodana.

Sprevidenje bolnikov v nemških družinah, molitve, dobite v Ordo providendi, ki stane le 8 Din.

Koledar Kmečke zveze naročajo mnogi nam nepoznani v večjih množinah. Zelo bi ustregli ljudem, ako zberete naročila in dobite koledarje skupaj.

Kraljestvo božje — Slomšekov glasnik. V zadnji številki smo objavili dogovor. Prosimo sedaj, da bi gospodje prevzeli poverjenišvo ter nam sporočili, koliko izvodov prve številke naj jim določimo.

Tiskarna sv. Cirila.

Društva, ali imate poslovne knjige?

Založila jih je Tiskarna sv. Cirila.
Dobite jih v Mariboru in v Ptuj.

reditvi našega Prosvetnega društva. Bo pa res tudi to dogodek svoje vrste, kakršnega se doživi le redko kedaj. Že sedaj prihajajo številne prijave fantov za prosvetno-socialni tečaj, ki se bo vršil v dneh od 13. do 15. novembra. Na tečaju bodo predavali priznani prosvetni delavci iz Celja in Ljubljane. V soboto ob osmih zvečer pa se bo vprizorila v telovadnici igra: »Kadar se utrga oblak«, za katero istotako vlada veliko zanimanje. Ako bo med igro količjak lepo vreme, se bo žgal na Rifniku kres ter spuščale rakete v vzpodbudo in vabilo vsem fantom in možem, ki naj v čim večjem številu prihitijo na svoje slavnostno zborovanje v nedeljo 15. t. m. ob 10. uri v šolsko telovadnico. Vi vsi, ki boste čuli streljanje topičev, pa tudi drugi, vedite, da se bo v šolski telovadnici v nedeljo popoldan igrala igra »Kadar se utrga oblak«. Da pa ne bo v nedeljo prevelikega drenjanja, ste dobrodošli že v soboto zvečer. Torej na svidenje, vsi slovenski katoliški šentjurčani in vi vinskogorski Drameljčani in vrli Slivenčani in iz Kalobja. Pozdravljeni v naši sredi vi borbeni Teharčani in vsi drugi! Zlasti pa še pozdravljeni fantje, ki se boste v obilnem številu udeležili prosvetnega tečaja! Naše geslo je: Složno na delo za Boga in narod!

DRUŠTVENE VESTI

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru se bo vršil v četrtek, dne 19. nov. 1936, ob pol desetih v dvorani Zadrugne gospodarske banke v Mariboru. Dnevni red je naslednji: 1. otvoritev, 2. branje zapisnika zadnjega občnega zbora, 3. poročila odbora in preglednikov, 4. volitve odbora, preglednikov in članov razsodišča, 5. predlogi in 6. slučajnosti. Predlogi društev morajo biti 8 dni prej poslani odboru Prosvetne zveze, ker se sicer o njih na občnem zboru ne more razpravljati, razen, če jim občni zbor prizna nujnost. Za deležence občnega zbora je v dneh od 17. do 21. nov. dovoljena polovična vožnja. Udeleženci kupijo na odhodni postaji poleg vožne karte še legitimacijo K 13, ki stane 2 Din, ki mora biti žigosana z žigom odhodne postaje. V Mariboru ne smejo oddati vožne karte, ker imajo brezplačen povratek, če si dajo na legitimaciji K 13 potrditi udeležbo na občnem zboru.

Maskerski in režiserski tečaj v Mariboru. Ob priliki občnega zbora Prosvetne zveze v Mariboru se bo vršil tečaj za režiranje in šminkanje

za voditelje naših podeželskih odrov. Tečaj bo trajal od četrka 19. nov. popoldne ob dveh do petka popoldne do štirih. Prenosišča udeležencem oskrbi Prosvetna zveza brezplačno. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se prijavi do ponedeljka 16. nov. Za prehrano skrbijo udeleženci sami. Poslužijo naj se polovične vožnje, ki je dovoljena za občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru.

Prosvetno društvo v Ljutomeru vprizori v nedeljo 15. novembra, ob pol 4. uri popoldne v Katoliškem domu Jalenovo igro »Grobovi«. Vsi, ki ljubite dobre igre, vljudo vabljeni!

Sv. Jurij ob južni žel. Vsa bližnja in daljna okolica št. Jurja že sedaj govori o veliki pri-

Sv. Primož na Pohorju. Pretekli teden je pogorela po domače Pečirnikova kmetija, hiša in gospodarsko poslopje. Ker je bilo večidel vse leseno, je ogenj uničil vse do obokane kleti pod hišo, kjer si je zdaj priredil ubogi najemnik z

družino zasilno stanovanje čez zimo. Ogenj je nastal zvečer, ko so že vsi polegli k počitku, v gospodarskem poslopju na takozvanem »petru«. Iz neznanega vzroka. Najemnik, kateremu so zgoreli poljski pridelki, krma in mnogo pohištva kakor tudi lastnik, ki je bil le slabo zavarovan za poslopji, trpita veliko škodo. Zgoreli so tudi nezavarovani stroji lastnikov. Da bi se našla usmiljena srca in radodarno pomagala obema pogorelcema! — Petletna hčerka gosta-

šop moških se je podal v gostilno. Pol ure potem sta orožnika gnala Osojnika...

Urška je nekaj časa še stikala okoli župnišča, Cenc pa ji je pobrisal za tovariši v gostilno. Tu vam je bilo danes glasno kakor pred kakimi volitvami. Jerca je sedela v kuhinji in se je krepčala s kislom juho, zraven pa pripovedovala krčmarici, svoji prijateljici, kaj vse je v Mariboru izvedela. Krčmarica je nesla novice še tople svojemu možu v točilnico, ta pa takoj svojim gostom v pivnico. Kar sapa jim je vzelo. Potem pa so se jim odrešili jeziki in eden drugega so hoteli prevpiti. Eni so dejali, da so že poprej vedeli, kako se bo ta zaroka razdrila; drugi so se rotili, da so to vse skup same prazne čenče in da se bodo skadile v nič. Tedaj je stopil med duri mojster Cenc, ki se še od včeraj ni čisto razbistril, in je zakrutil:

»Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo.«

»Halo, Cenc bo kaj povedal!« so vzkliknili nekateri. »Cenc, kaj je novega?«

»Sreča je opoteča,« se je hehljal Cenc, »in laž ima kratke noge. Za levico jo drži eden in za desnico eden. Tako jo vodita tam dol za vodo — hoho.«

»Kaj se nam pleteš? Povej tako, da te razumemo!«

»Ha, ali niste videli, ko so Osojnika gnali? Na vsaki strani orožnik s puško po konci, na sredi pa nekdanji osojčki gospodar.«

Medtem ko je govoril, se je začul izpred gostilne nov hrup. Dva orožnika sta našla gor pri čevljarjevi koči cigana Mirka vsega pijanega in sta ga vklenila in prignala.

Ko sta namreč iskala onega razbojnika, o katerem je pripovedoval Osojnik, sta naletela na cigana in ga prijela, ne da bi bila slutila, kako imeniten lov se jima je posrečil. Ker se je pijani cigan venomer s Cencem izgovarjal, sta orožnika prišla še po tega v gostilno in sta ga gnala s seboj, ne da bi ga bila vklenila.

S sejmišča sem je pridirjala Urška in vpila:

»Cenc, Cenc, za božjo voljo, kaj si napravil?«

»Ničesar!« je zahrulil čevljar.

Ko sta ga orožnika odgnala s ciganom, je zapel s poredno otožnostjo:

»Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj še pridemo...«

(Dalje sledi.)

ci akademije znanosti pripravlja sedaj papir, ki se ohrani tisoč let, ne da bi ga mogel čas uničiti. Recept so našli s proučevanjem egiptskih in drugih vrst papirov, pri čemer jim je uspelo rešiti skrivnost njih trpežnosti. Novi papir ni nič dražji nego navadni papir. V Leningradu ga bodo izdelovali na veliko.

Sneg po 32 letih.

Iz južnoafriškega Johannesburga poročajo, da je v okolici mesta letos prvič po 32 letih zapadel sneg. Mlaži rod se je zelo čudil, ker ga je zdaj videl prvič v svojem življenju. Zapadlo je toliko snega, da so bile pretrgane vse telefonske in brzojavne zveze.

ča Matevža Pačnika si je ob ognjišču vžgala obleko in se grozno opekla po spodnjem životu in prsih. Da, sv. Florjan naj čuva nas pred ognjem, časnim in večnim! — Z veseljem smo se št. Primožani udeležili občinskih volitev za našo občino Vuzenico, ker je bil nosilec edine liste doređanji neumorno skrbni in delavni župan g. Alojz Peruš, naš dolgoletni cerkveni ključar. Bog podeli njegovemu skrajno nesebičnemu delu za javni blagor svoj blagoslov!

Sv. Jurij v Slov. gor. Pred tedni se je pri tukajšnjem posestniku Knupležu izvršila večja tatvina v odsotnosti domačih, ki so delali na njivah. Pri svetlem dnevu so vlomili v hišo in vzeli vse, kar jim je prišlo pod tatinske prste: obleko, večje kose blaga, ker stanuje v hiši tudi krojač, žepne ure in denar. Ker so v bližnjem kraju razprodali ukradene stvari, so obleke večino že nazaj dobili, pač pa trpijo Knupležovi še za tisoč Din škode zaradi denarja in ur, ki jih niso nazaj dobili. Ker se v naših krajih večkrat potikajo tuji ljudje, ki ponujajo blago na prodaj, opozarjamo ljudi, naj pazijo, da ne bodo morda kupili od takih ljudi kakšnih ukradenih stvari. Takšne ljudi je najboljšje prijaviti orožništvu.

Št. Vid pri Ptuj. Občinske volitve 25. oktobra so končane s sijajno zmago JRZ liste A. Vinka, ki je dosegla absolutno večino. Občani so pokazali ta dan dovolj jasno, komu zaupajo vodstvo svoje občine. Nasprotniki so se trudili tedne in tedne pred volitvami, trosili razne izmišljotine in neresničnosti, da bi volilce premotili in odvrnili od prave smeri, toda brez uspeha. Skala se je zrušila za vedno. Volilci močje značaja so pa ta dan pokazali, da stojijo trdno kot hrast le ob strani našega slovenskega voditelja dr. A. Korošca in so večinoma vsi volili le našo listo g. A. Vinka. Tako je prav!

Bele vode. Poslovil se je 6. oktobra od nas učitelj g. Anton Valenčak, ki je nastopil službo v Ravnah pri Šoštanju. Tudi na novem službenem mestu mu želimo obilo sreče in uspeha. — Poročal je »Slov. gospodar« št. 44 z dne 28. X. 1936 stran 5 pod naslovom: »Dva vlomilca prijeta«, o nekem Martinu Slemenšek iz Belih vod. Javnosti sporočamo, da to ni vril naš prosvetni sodelavec, Rebošakov sin, ampak neki tu rojeni Martin Slemenšek, ki z istim ni v sorodu in živi neznano kje.

Vranski kot. Dan občinskih volitev za našo novozdruženo občino Vransko 6. december, se silno hitro bliža. Spričo tega je opaziti pri nas nekaj dosti zaskrbljenih obrazov. In po pravici: 6. december bo namreč prinesel tudi na Vranskem veliko izpremembo. Zabavljanje JNS gospode nič ne pomaga, najmanj pa zabavljanje čez hribovce. Šaj so hribovci tudi ljudje, in sicer imenitni ljudje in velik gospodarski činitelj. JNS gospoda naj zna, da se pod preprosto kmečko obleko skriva še plemenitejše srce, kot pod fino obleko takozvanih finih ljudi. Ako bi ne bilo žuljavih kmečkih rok, bi že davno usahnila gosposka ošabnost. Nespametno je govoriti, češ, da bo sedaj trg Vranski brez razsvetljave. Bolj kot električnih žarnic, ki bodo ostale, je treba luči spoznanja, in ako bi že prej zmagala ta luč, bi ne bilo toliko zdržab in sporov med ljudmi, ki po zemljepisni legi in gospodarstvu spadajo skupaj. Ljudje se tudi begajo z ločenimi proračuni, za vsako bivšo občino posebej. Okoličani, ne verjemite nikomu. Dolg na vodovod bo v nekaj letih plačan, ker pač mora biti. Ali naj podpirajo okoličani samo bivšo občino Vransko z obiskom tamošnjih gostiln, s prodajanjem živine v trg, s tehtanjem iste. Posečali boste sejm na Vranskem, vprašajte se, čigav bo glavni dobiček. Končno bodi povedano, da prav radi ver-

Občinam nudimo:

razne občinske tiskovine, pisarniške potrebščine, kuverte z natisom, kuverte za akte, pismorede, slike kralja Petra II., stenske križe za občinske sobe, vezavo Uradnega lista in drugih knjig. — Cene nizke, postrežba točna.

Tiskarna sv. Cirila,
Maribor, Ptuj.

jamemo, kako se bo težko privaditi novi komandi. Lahko to ne bo, pa dobro in zdravo. Nova občina Vransko je osnovana na pravih načelih in živi potrebi. 6. december bo dan vstajenja našega vernega ljudstva. Volilci, storite svojo dolžnost! Tako bote napravili mir med tistimi, ki stanujejo skupaj, in ustvarili potrebne pogoje za srečo našega ljudstva.

Zagreb. Dne 29. oktobra je »napadlo« Zagreb 12 aeroplanov, ki so s plini in bombami grozili mestu. Tega napada se ni nihče bal, prav vesel pa so bili gostilničarji, ki so med streljanjem krepili »begunce«.

Peter Rešetar rešetari.

Ali je greh ali ne? »Jutro« izprašuje, če je častikraja greh ali ni! Tega pa mu res ne bi bilo treba javno spraševati! Zdi se mi, da že deset let tega ne ve! Če bi med tem šel kaj k spovedi, bi že izvedel, če je greh ali ni!

Vreme v JNS. Pred kratkem je bil zopet silen vihar, strela je udarila v Banjanina. K sreči je bil navzoč ranocelnik Jeftič. Vihar je odlomil precej vej in dva vrhova.

Poslovodeča JNS se nahaja v Celju. Kolikor vem, zato, da se nauči vlogo zadnjega celjskega grofa: Danes grof celjski in nikdar več!

Posebna soba v novi skupščini. Ko sem si ogledoval novo skupščino, sem našel tudi posebno sobo z otroškimi igračami, pa sem vprašal, zakaj to sobo parlament potrebuje. Pa so mi povedali, da je pripravljena za Jeftiča, ko se bo učil in vadil za skupščinske seje.

Zakaj Pero Živkovič nič ne govori! Imel je bridko izkušnjo pregovora: Kdor z mečem hodi okrog, z mečem okrog pride, pa se boji zdaj z jezikom okrog hoditi, da ne bi še z jezikom okrog prišel. Drugi pa so razlagali, da najbrže zato, ker upa, da se bo tudi njemu godilo, kakor Mačku: Bolj je tiho, bolj Hrvati vpijejo! Samo pri JNS je le drugače: Bolj je tiho, manj jih je!

Zakaj je zmagal Roosevelt v Ameriki. Amerikanci so izvedeli, da »Jutro« piše proti Rooseveltu, pa so takoj vedeli, da je najbolje, ako ga volijo, hodo prav zadeli!

Težka uganka. Oni dan sem stavil, da rešim vsako uganko. Pa so mi dali to-le: Bil je sod, ki ga je oskrboval le en gospod, in imel le eno pipo. Sedaj pa je isti sod, pa ni več le en sam gospod, pač pa jih je veliko in vsak je v sod zasadil pipo posebej, da sedaj nihče ne ve, koliko je v sodu in koliko kdo iztoči. — Ko sem to uganko slišal, sem gruntal in gruntal, pa nič dogruntal. Podal sem se po svetu. Ves teden sem potoval in konečno sem srečal svojega starega znanca Lovro Petovarja, ki zna uganke reševati, pa sem mu jo povečal. Ta jo je pa takoj

rešil: To je vendar Kmetijska družba! Pa, prosim, ne se smejati, to rešitev si je izmislil g. Petovar, ne jaz!

Napredovanje komunistične španske vojske! Napreduje dobro: en korak naprej, dva koraka nazaj!

Zakaj je Avstrija prva priznala, da je Absinija postala italijansko cesarstvo? Zato, ker gre po abecednem redu!

Ljubezen gre skozi želodec! Nemčija nam mežika, Italija se nam dobrika, Francija nas špika, Anglija se nam primika in vse zakaj? Pač vse zato, ker gre ljubezen skozi želodec, za katerega imamo kruha in mesa! Zato bomo lahko za naprej rekli: Politika gre skozi želodec.

Koledar Kmečke zveze za leto 1937.

Vsak dan potrebuješ koledar!

Vedno je treba kaj zapisati, vedno kaj pogledati v koledar, ki nudi vse najpotrebnejše podatke.

Močna vezava v celo platno omogoča, da se ne bo obrabil prehitro, da ga lahko uporabljaš tudi kot denarnico.

Cena koledarju Din 10' — je tako nizka, da ne dobiš za ta denar ničesar, kar bi ti moglo koledar nadomestovati.

Kupi ga sam in pokaži ga prijatelju! Sam boš zadovoljen z njim in prijatelj ti bo hvaležen, da si ga opozoril na ta koledar.

Kako naročite koledar?

Ako ga naročaš sam, tedaj imaš najmanj stroškov, ako kupiš na pošti splošno položnico, katero spišeš kakor navadno, dodaš samo še besedilo: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, št. 10.602.

Na tej položnici vpišeš znesek Din 11' — (deset je za koledar, 1 Din je za poštnino), na zadnji strani na srednjem delu pa napišeš: Poslijte mi koledar Kmečke zveze za l. 1937.

Ko bomo v Mariboru položnice srednji del dobili, bomo takoj poslali koledar.

Kdor bo pa pisal karto, naj mu pošljemo koledar, mu bomo pa mi poslali položnico, da nam dološlje Din 11' —, po prejemu denarja bomo pa poslali denar.

Slovenski kmetje, oklenite se Kmečke zveze in imejte stalno s seboj legitimacijo slovenskega kmeta, to je koledar Kmečke zveze!

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Št. Ilj pri Velenju. Pri nas ni bilo pol leta mrlja, zdaj jih pa smrt kar pobira. Dne 28. oktobra sta dva umrla. Prvi je bil Anton Jelen, po domače Goršek, veleposestnik, zvest prijatelj našega lista. V njegovo hišo prihaja naš »Slovenski gospodar« že 70 let. Dne 2. t. m. je nagle smrti umrl Simon Kolar, nekdanji cerkovnik, brat že pred 20 leti umrlega župnika g. Antona Kolarja. Bil je tudi zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. Bog jima daj večni mir in pokoj!

Svetinje pri Ormožu. Ni se še obrasla gomila, niso se še posušile solze za prerano izgubljeno vzorno krščansko mamico in dobro gospodinjco

Zadravčevo v Veličanah. Božja poslanka zopet ni mirovala. Segla je po svežem cvetu. Dne 27. oktobra nam je pobrala mlado Miciko, vzela je žalostnemu očetu edino oporo in up. Isto ljubljnim onemoglim tetam. Tudi bomo pogrešali krščansko vzgojeno in priljubljeno tovarišico in družbenico ter cerkveno pevko. Vsemogočni jo je naglo poklical v nebes višave, da se raduje pri zlati mamici. Pogreb vzorne in ljubljene Micike ob veliki udeležbi ljudstva je pričal o njeni priljubljenosti. Ganljivo slovo pevcev doma in ob odprtem grobu je orosilo marsikatero oko. V miru počivaj!

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

Voditelj Hrvatov dr. V. Maček pri knezu namestniku Pavlu. Knez namestnik Pavle je sprejel 9. novembra, na svojem gradu v Brdu pri Kranju v avdijenco voditelja Hrvatov dr. V. Mačka.

Izid občinskih volitev v drinski banovini. Pri občinskih volitvah v drinski banovini, ki so se vršile 8. novembra, je glasoval narod v 437 občinah. Volitve so končane v 431 občinah, v 6 je glasovanje odloženo. JRZ je dobila 316 občin ali 73.32%; združena opozicija 57 občin ali 13%; neopredeljeni 22 občin ali 5.10%; bivša HSS 13 občin ali 3.02%; poljedelska stranka 11 občin ali 2.55%; JNS 5 občin ali 1.16%; kmečko gibanje V. Gjorgjeviča 4 občine ali 0.93%; meščanske liste 2 občini ali 0.46%; Ljotičev zbor 1 občino ali 0.32%.

Politične novice v drugih državah.

Zveza držav rimskega bloka (Italija, Madžarska in Avstrija) je pričela zborovati 9. novembra na Dunaju.

Poljski zunanji minister Beck je došel iz Bruslja v Pariz ter se takoj odpeljal naprej v London, kjer bo imel važne politične razgovore.

Vojaški rok bo podaljšala Avstrija od enega leta na 18 mesecev, kakor je izjavil kancler dr. Schuschnigg na Tirolskem. Vojaška obveznost bo trajala od 22. do 36. leta.

Boljševiški poslanik v Madridu Mojzes Marcel Rosenberg je z vsem osebjem poslaništva pobegnil iz Madrida v Valencijo in s tem zanimal vse socijalistične vesti o junaški obrambi mesta Madrida.

Novice iz drugih držav.

300.0 brezposelnih ima še Nemčija, kakor pravi uradna statistika. V primeri z 18 milijoni zaposlenih, to res ni velika številka.

Potniško letalo je padlo na progi Königsberg — Moskva. Ubilo se je 9 ljudi, med njimi dva Japonca.

Domače novice.

Umrl je v Slovenjgradcu, zadet od srčne kapi, g. dr. Vinko Železnikar, primarij tamkajšnje bolnice in sloveč kirurg. Rajni je bil velik dobrotnik revežev.

Družinska založna pred sodniki. V Mariboru je sodil senat okrožnega sodišča 9. XI. ključavničarja delavnice državnih železnice Ivana Ferlinca, ki je 17. julija ustrelil svojo ženo. Ferlinca je bil obsojen na 18letno ječo.

Pod vlak se je vrgel na Teznu pri Mariboru 32letni progovni delavec Mihael Kranjc. Našli so ga ležečega preko tračnic s prebito lobanjo, iz katere so silili možgani. Pokojni je bil odpuščen iz službe v soboto 7. XI.

S strihinom se je zastrupil v Zg. Radvanju pri Mariboru 40letni Ivan Kartenschlager, uslužben v magdalenski lekarni v Mariboru. Našli so ga mrtvega in poleg lonček z ostanki strihnina, s katerim se je zastrupil.

S prerezanim vratom so našli v mlaki krvi mrtvo 47letno soprogo železniškega zvaničnika Lucijo Fregant na Vilharjevi cesti v Ljubljani.

Vsled padca iz voza se je hudo na znotraj poškodovala 61letna posestnica Rozalija Larga iz Dornave pri Ptujju.

Levo nogo je zlomil radi padca s kolesa 43letni sedlar Franc Tomašič iz Draženc pri Ptujju.

Smrtno je ponesrečila pri podiranju dreves v Lescah na Gorenjskem Lucija Breznik, 16letna služkinja.

Prireditve.

Poljčane. Prosvetno društvo v Poljčanah ima v nedeljo dne 15. novembra, popoldne po večerih ob treh, svoj redni občni zbor v prosvetni dvorani. Člani, dolžnost vam je, da se udeležite. Vsi prijatelji društva vljudno vabljeni!

Makole. Prosvetno društvo priredi v nedeljo 15. novembra ob treh popoldne dramo iz svetovne vojne »A njega ni«, kot spomin na 20letnico, ko so odhajali naši najmlajši na fronto in v spomin vseh padlih. Pridite, da počastimo njih spomin in ne bo vam žal!

Slov. Konjice. V nedeljo 15. novembra bo doživel naš dom izredno slavo. Proslavili bomo 30letno delo našega izobraževalnega društva. Vsi, ki ste z nami eno, pridite, da se potrdimo in utrdimo v teh dneh za težke sodobne naloge. Popoldne bo zahvalna sv. daritev. Zatem v dvorani Krstičkega društvenega doma slavnostno zborovanje in predavanje o katoliški prosveti. Popoldne ob treh oderska igra »Deseti brat«. Prosimo točno udeležbo. Zvečer komerz. Veselite se z nami vsi, ki ste nosili težo preteklih dni. Veseli se pa tudi ti, konjiška mladina, saj imaš pot: jasno in dobro začrtano!

Dopisi.

Šmihel nad Mozirjem. V nedeljo 8. novembra sta pristopila k oltarju vrla kmečka zakonska Janez in Marija Kotnik. Bila je to ljubka ter vesela slovesnost, katero je zlasti povzdignil krasen cerkveni govor domačega g. župnika, ki je razložil pomen in važnost dogodka ter lepo nazorno orisal zgledno življenje zlatoporočencev.

Mi pa, ki smo bili navzoči, obema iskreno čestitamo in kličemo: Še mnogo let Vaju Bog živi!

Stanovska zaveza je predpogoj uspešnega gospodarskega dela.

Dasiravno Kmečka zveza ne obstoja še niti eno leto in je bila primorana dosedaj delati predvsem na izpopolnitvi lastne organizacije, se je vendar že očitno pokazalo, da jo čaka največ in najbolj hvaležnega dela ravno pri reševanju perečih gospodarskih vprašanj, da omenimo za danes le eno, ki je nedvomno najbolj pereče, to je kako zagotoviti našemu kmetu primerno ceno za njegove pridelke, kako mu zagotoviti primeren vpliv na določanje cen kmečkim pridelkom.

Ko pa iščemo pota in način, kako to doseči, prihajamo vedno iznova do zaključka, da je to mogoče edinole potom krepkega blagovnega združništva, to je: potom zadrug za vnovčevanje kmečkih pridelkov. Zato smo n. pr. na ustanovnih občnih zborih, ki so se vršili tekom letošnjega leta, pa tudi pri vsaki drugi priliki, jasno in nedvoumno izpovedali, da smatramo za dolžnost današnjega rodu, da gre z isto vnemo na ustvarjanje blagovnega združništva, kakor so šli pred nekaj desetletji naši predniki, oziroma naši starejši tovariši na ustvarjanje kreditnega združništva.

Kmečka zveza se zaveda, kolike naloge jo čakajo baš pri povzdigi našega kmetijstva. Kmečka zveza pa ima gotovo dobro voljo, da našemu kmetu v resnici pomaga in to čimpreje.

Naš cilj je pozadruženje našega gospodarstva, stanovska in zadrugna vzgoja pa sredstvo, ki vodi k temu cilju.

KAJ ZAHTEVAJO VOJNI INVALIDI?

V Belgradu je zasedal zadnje dni širši odbor Zveze invalidov. Med drugim zahtevajo vojni invalidi, naj se izdajo odredbe, po katerih bodo državne in samoupravne oblasti točno izvajale obstoječe zakonske določbe ter po zakonu postopale proti tistim, ki svojih dolžnosti v tem pogledu ne izpolnjujejo. Nadalje zahtevajo, naj se rešitev invalidskih zadev pospeši in smatra za nujno. Izplačati se imajo prejemki invalidov, ki so v zaostanku že pet let, tako da v smislu člena 81 zakona o državnem računovodstvu ne bodo zastareli. Povečajo naj se krediti za sanatorijsko lečenje invalidov, zabrani delovanje vseh organizacij vojnih žrtev, če ne poslujejo v okviru Udruženja invalidov, prispevki invalidom se naj izplačujejo po poštnih hranilnicah, kakor državnim vpokojencem, nižja invalidska sodišča pa se morajo predrugečiti in morajo v bodoče hitreje reševati invalidske zadeve.

Inserirajte!

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekliči, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

MALA OZNANILA**SLUŽBE:**

Viničar s petimi delavskimi močmi in pa mlajša služkinja, samostojna in poštena, se sprejmeta. Košaki 39 pri Mariboru. 1305

Iščem hlapca, nastop takoj. Meljski hrib 53 pri Mariboru. 1312

LOKALI IN STANOVANJA:

Prostor za pekarijo za oddati. Dopisi pod »Rentabel« na upravo lista. 1308

POSESTVA:

Posestvo prodam po ugodni ceni. Vpraša se pri: Blažič, Cigonca 19 pri Slov. Bistrici, ali pismono pri: Tarkuš, Maribor, Jezdarska 8. 1312

Malo posestvo s stanovanjskim in gospodarskim poslopjem, 5 oralov rodovitne zemlje, blizu postaje Maribor, se ugodno proda. Naslov v upravi lista. 1304

Hiša na prodaj za 24.000 Din. Vprašati: Tezno, Ptujška cesta 158, Maribor. 1250

RAZNO:

Zaboje v raznih velikostih odprodajamo stalno v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Penzionist rabi za zidanje hiše do 20.000 Din. Za kapital vzame osebo v dosmrtno oskrbo. Klemenčič Franc, poštroležeče Ptuj. 1311

»Pri starinarju« v Mariboru, Koroška cesta 3 in Glavni trg 18, kupite ostanke žameta, flanele, barhenta, cajga, oksforda, predpasnike, oblekce od 13 Din, hlače ženske in moške ter otroške, srajce, nogavice, čevlje vse velikosti, flanela meter od 5 Din, barhent meter od 7 Din. 1313

OPOZORILO!

G. Confidenti Franc, Celje, ni več naš potnik ter za naš zavod ne sme vršiti zavarovalnih poslov. 1301 Vzemajna zavarovalnica v Ljubljani.

Toplo perilo, pletenine, nogavice, rokavice ter vse potrebščine za šivilje in krojače v veliki izbiri. Modna trgovina Anton Paš, Maribor, Slovenska 4. 1249

Perje, puh, pernice nudi najceneje Fran Novak, Maribor, Vetrinjska 7, Koroška 8. 1306

Za zimske večere**! igrice !**

Po 2 Din:

šah, dama, mlin, domino, tombola, črni maček, kocke, mozaik, novičiči, črni Peter

po 3 Din:

Človek, ne razburjaj se, Kitajske uganke, Igra 15, Trdnjava, Hajka

po 4 Din:

Tombola v sliki, Plutonova tekma, Kolo sreče

po 6 Din:

Nogomet

po 15 Din:

Obročkanje

po 20 Din:

Slikovna tombola, Kikeriki, Sestavnica, Dobro vrgel - dobro zadel, V cirkusu, Zvon in klavir, Na igrišču, Veseleli sedem, Dama in mlin

po 32 Din:

Lutkin dom

Vse te igrice dobite v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

OGLASI

v »Slov. gospodarju« imajo najboljši uspeh!

Za jesen in zimo!

990.-

340.-

440.-

490.-

Kvaliteta odločuje
pri nakupu naših površnikov. Vsak površnik ima svojo 100% vrednost! Izvolite se prepričati tudi Vi, milostljiva, o kakovosti in dovršenosti našega kroja.

TIVARobleke**Kupujte pri naših inserentih!****Hranilnica Dravske banovine Maribor****Centrala: Maribor**

v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštarska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejemamo hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

Starček je preletel z očmi vrste okornih besed in nekaj zajecjal. Rdečica mu je šinila v obraz in podplula ovelo, nagubano kožo. Stresel se je in omahnil. Janez ga je prestregel v naročje in ga položil na postelj.

Starec je sanjal vse dni in noči, ko je ležal o velikem dvoru svete Kraljice gorske... V sanjah je pel njeno pesem, ki so jo zložili romarji sami:

»— — — Ti si vredna naše hvale,
ker rodila si Boga,
Tebi bodo čast dajale
trume celega sveta — — —«

Drugič pred srečo.

Javorski je učil sina:

»Za gorsko pogledj! Eno ali drugo! Da pride denar k hiši. Toliko moraš priženiti, da boš doma dve ali pa kar tri izplačal.«

Pavle je zrastlel že sam v upanje, da bo gospodinja na Javorju dekle z Gor. Ni pa še vedel, katera. Lenčka je bila zopet zdrava, pa tudi Marine oči so bile še v njem. Zadnje leto ga je precej predruščilo. Postal je bolj korajžen in fantovski. Upal si je s fanti v krčmo, stpel se je včasih s katerim in podobne umetnosti je uganjal.

Priklatil se je v nedeljo na Gore in sedel med pivce, ki so oblegali mizo v mali sobi. Mara jim je prinesla polček na mizo in se odsmejala. Pavle se je spomnil na svojo dolžnost.

»Ženil se bom!« je zalučal med fante, ko se je z vinom ogrel. »Mara, Mara!«

Prihitela je in premerila na ozko Pavleta, da se je stisnil pod mizo.

»Kaj ti pa je, da me zoveš, kot dojenček mater!« Družba se je zarežala.

»Veš, Mara, Pavle se ženi!«

Mari je postalo v hipu žal, da ga je tako osramotila.

»O, ženi se! Potem moram biti bolj vljudna z njim! Morda, morda...«

Fantje planejo v smeh. Pavletu pa blešči obraz od rdečice.

»Vina na njegov račun!«

Mara je pogledala Pavleta:

»No, ali boš pokimal?«

Pokimal je narahlo in Mara je zletela.

Fantom je bilo po všeči, da jo je Pavle tako skupil od Mare.

»Tak mlečnozobnež se ženi, mi, ki imamo že trideseto na ramenih, pa se ne moremo.«

Pavle je drevenel med njimi.

»Preklicana Mara!«

Postavila je polček na mizo in se obrnila k njemu:

»Le pijte! Ta mi ne uide.«

Pavleta je vžgalo:

»Glej jo! Za otroka me ima!« pa si ni mogel pomagati. Ko mu je vino zlezlo v glavo je vstal in odkolovratil v veliko izbo. Mara je sedela na štedilniku, popevala in šivala. Pavle je obstal, kakor da bi videl prikazen. Mara pa ga je naglo uganila.

»O, fant od fare, pojdi sem!«

Jezik se mu je zapletal, da je jecjal:

»Ma-ma-ra-ra — — —«

Nasmejala se je in se obregnila:

»Kako je meni ime? Ali si pa res pozabil?«

On pa je gnal svojo naprej:

»Ženil se bom!«

»Jaz se bom pa možila.«

Mara je določno vedela, da bo zdaj prišel s ponudbo:

»Bi me vzela?« Domislila se je onega dneva, ko se mu je silila v ženitev. Pa je ni razumel. Ona pa zdaj njega ne bo. Malo se sme poigrati z njim. Sicer

38 pa, saj ji ni zanj in za ženitev. Po Pepini smrti zvoni, pase, gnoj kida in popeva. Pa je zadovoljna, kot ne bo drugje.

Pavle, če bi bil trezen, ne bi upal vprašati. Zdaj ko ga čuti, mu raste moč. Le ko bi jezik ne nagajal. S težavo je spravil iz sebe:

»Ma-ma-ra, a-li b-bi me v-v-z-zela?«

Mara je skočila s štedilnika in se naredila veselo, kakor neumna.

»Oh, ne veš, kako sem te vesela! Noč in dan že čakam, kdaj boš prišel! Seveda te bom vzela, od srca rada. Samo, če me hočeš, ker sem se s cigani po svetu potepala.«

Pavle ni slišal njenega smeha in je verjel:

»Res, Mara? Kaj tisto s cigani!« Klatil je z rokami po zraku in se lovil, da ni padel. Zdaj je bil dvakrat pijan. Hotel se je približati Mari in ji reči od blizu kako fantovsko besedo. Mara pa je stegnila roko in ga prijala za suknjo na rami in ga držala po koncu.

»Vidiš, da ga imaš danes zadosti. Domu pojdi, pa pazi, da ne zmrzneš v snegu!«

Pavle ni nič prav razumel, a slutil je, da ga ošteva. Šele, ko ga je potisnila skozi vrata, ga je nekaj zapeklo.

Snežilo je capasto. Vse je bilo že belo. Gore so bile čudovito lepe.

Pota so bila neraztirjena. Pavleta je jezilo, da se je večkrat spozabil in zaklel. Nikjer ni bilo človeka. Nedelja je držala ljudi doma pri drobnem zimskem delu.

»Vražja Mara!«

Prskal je in se lovil v koraku. Sledovi njegove hoje so bili pričali, da je bil pijan. Na Vrhuncah ga je obljajal pes. Sunil ga je v gobec, da se mu je kri pocedila iz njega, pes pa se je še hujše razdražil. Bevskalet je in se zaletaval vanj, dokler mu ni strgal hlač in opraskal meče na nogah do krvi.

Ko je stopal proti domu, so ga dohiteli glasovi od kolovoza nad dobrovo. Ozrl se je. Gorski so peljali vino za gostijo. Lojz je sedel spredaj na sodčku, Lenčka in Janez sta sedela vsak na svoji lojtrici.

»Janez je!« ga je zbudilo, da je pozelenel.

Lenčka in Janez sta poskakala z voza.

»Glej, dobrova je lepa. Tako zasnežena, kakor kaka planjava v planinah. To sploh ni več dobrova.«

»Prej je bila črna, zdaj je pa bela!«

Kolovoz je krenil rahlo navkreber in zato sta Lenčka in Janez šla peš za vozom. Janez je s palico brusil sneg s koles, ki se je prijemal.

Pavleta je zagrabilo do mozga. Sam se je čutil sovraštva do Janeza, ki je prežalo v njem in se razpalilo ob vsaki priliki.

»In ta mi bo v sorodu, tat in ubijalec! Ne, Lenčka ga ne sme vzeti! Če mene ne, njega še manj. Nikdar! Hinavec, kako se je pobožnega naredil in zopet bo premotil Lenčko. Lenčko!«

Smučal je po snegu v hišo in pijanost je izginjala. Vanj se je selila druga strast — sovraštvo.

»Pa kako oteti Lenčko!?« Delal je vedno tako, kakor da mu gre za Lenčino srečo in ne za se.

»Moram jo iztrgati iz krempljev tega jastreba, ki jo hoče požreti. Tat, ubijalec!« Domislil se je njegove krivde in se udaril po čelu:

»Zakaj ga nisem izročil biričem že takrat. Ob glavo bi ga spravili. Prav bi mu bilo, zakaj je pa ubijal!«

Pa je še predel načrte v sebi in gruntal:

»Kaj ko bi ga sedaj! Prekesno ni. Lenčka mi bo hvaležna!«

Po noči ga je morila skrb in po dnevi. Nobeno delo mu je ni pregnalo. Sovraštvo je zadobilo še ostrejše silo, ko se je spomnil Mare...

»Kako me je oštevala! Ko bi se znal narediti tako, ko se zna Janez, me ne bi. Preklicani hinavec!«

Ko se je zvečerilo, se je odtrgal od doma. Nihče ni vedel, za njegovo pot in opravke.

Ura, ki vse kaže

V Besanconu, središču urarske industrije v Franciji, imajo najčudovitejšo in najdražjo uro sveta. Ne samo, da izpolnjuje navadne dolžnosti ure, marveč kaže na 27 ploščah še tole: Natančen čas v 16 različnih krajih sveta; dolgotrajnost vsakega dneva in dolgotrajnost vsake noči; kaže dan v tednu, v letu, letni čas, znamenja ozvezdja, planet (zvezdo), ki vlada tistemu dnevu v tednu, čas sončnega vzhoda in zahoda, stališče sonca, gibanje planetov. Ob straneh ure spoznaš največja francoska pristanišča in čas plime in oseke. Spredaj so na vrhu ure kipi dvanajstih apostolov, ki udarjajo na zvončke in vsako uro naznanjajo čas. Na pročelju ure je slika vstajenja. Opolodne se odpre skala, prikaže se Kristus in rimska straža izgine. Ob treh popoldne stopi Kristus v skalo in straža se spet prikaže. — Uro so l. 1875 po naročilu kardinala Mathieuja naredili za (sedanjih) več milijonov Din. — Visoka je 6 metrov, široka 2 in pol metra in skoraj 1 m globoka. S svojimi bogatimi okraski je ta ura najdragocenejši zaklad besanconške škofovske cerkve.

Smrt zaradi petelinjega petja.

Zaradi petelina, ki je vsako jutro pel ob rani zori, se je odigrala v Dunaföldvaru na Madžarskem krvava žalost. 80 letni starec Fr. Varga se je zaradi petja sosedovega petelina zbudil skoro vsaki dan, ker ni mogel dalje spat. Prosil je večkrat sosedu, naj žival zapre, da ne bo budila tako rano. Zaradi teh besed sta se Varga in njegov sosed Dobicz sporekla. Iz besed je nastal prepri, v katerem je razjarjen 80 letni Varga prijel za sekuro in z njo pobil Dubicza do smrti. Starca so odpeljali v ječo, kjer bo imel zdaj mir pred petelinom.

Inserirajte!

(Dalje sledi.)

Odlično naravno zdravljenje

je z zdravilnim »Planinka«-čajem Bahovec, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je Planinka zdravilni čaj Bahovec, ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne sestavine dober regulator za čiščenje. Šest do dvajset-tedensko zdravljenje s Planinka zdravilnim čajem Bahovec deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: pri slabosti prebave želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na hemeroidih in boleznih jeter. Zdravilni Planinka čaj pospešuje tek.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi »Planinka«-čaj Bahovec, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po Din 20.—, polovični zavojčki Din 12.— in poskusni zavitek po Din 3.50 z napisom proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana.

Reg. S. br. 3403/33

MALA OZNANILA**SLUŽBE:**

Potrebujem takoj 30—40 delavcev za izdelavo bukovih klafterskih drv. Plača po sežnju (klaftu) 40 Din. Ponudbe na: Fran Senker, Zagreb, Mitnica Sv. Duh. 1295

Delavska družina se sprejme za stalno službo, mož mora znati nekaj rokodelstva, žena svinjerejo razumeti. E. Osiander, Guštanj. 1299.

POSESTVA:

Dve hiši v Mariboru prodamo ugodno tudi proti vlogam. Vprašati za pojasnila pod »Prepis« na upravo lista. 1292

Dobro idoča gostilna na prometnem mestu v Mariboru se zavoljo starosti proda. Vprašanja na upravo lista. 1293

Vinogradniško posestvo vzamem v najem, jamčim za strokovno obdelovanje. Ponudbe s popisom posestva in pogoji na upravo lista pod »Dober vinograd«. 1298

Proda se posestvo Janški vrh 20, Ptujška gora, 9 orolov, Din 60.000. Vprašati pri Polič, Maribor, Koroščeva 20. 1257

RAZNO:

Ne kupujte posameznih pisem! Kupite celo mapo (10 pisem), dobite po izredno ugodnih cenah v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptuj.

Vse kaj rabite, dobite najugodnejše, zato vse kupujte v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. Nakup jaje, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov zamenjava bučnic in sončnic za prvovrstno olje. 1236

Rabim večje količino črnega, po možnosti suhega gabra. Ponudbe na upravo lista pod: Dobro plačam. 1300

Papir vseh vrst kupujte v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptuj.

Polže pokrite prevzamem proti takojšnjemu plačilu vsako količino. Nabiralci pošljite takoj tudi manjše količine. F. Bischof, Maribor, Melje. 1235

Sadna drevesa, visokodebelna, od sort po sadnem izboru, jablane, hruške in cepljene slive na Mirabolano in Juljevo slivo, I. vrsta po 6 Din, II. vrsta po 4 Din, pri velikem odjemu še primeren popust. Od strokovnjaške kontrole pregledano ter zdravstveno spričevalo sprejeto, se lahko takoj odpošlje. Zahtevajte cenik pri Janezu Šegula, veleposestnik, Hlaponci, p. Juršinci. Dobijo se tudi plemenski merjaščeki in svinjice, nemške požlahtnjene Dajčedelšvein). 1288

Svete slike, največja zaloga in najnižje cene v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

Starinarna Schell, Maribor, Koroška cesta 24, prodaja nošene obleke, čevlje, perilo, nadalje pohištvo in drugo po zmernih cenah. 1294

Ako želite imeti res dobre klobase, poslužujte se specialne dišavne mešanice »AROMATIN«. 1251

Postojte tudi Vi pred našo trgovino! Oglejte si naše izložbe. Vstopite brez vsake skrbi v našo trgovino! Tudi mi Vas bomo postregli z lepim in trpežnim blagom. Manufaktura Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka 5. 1286

Izjava. Podpisana Pihler Alojz, posestnik v Levajncih, in Pihler Franc, posestnik v Gruškovcu, srez Ptuj, obžalujeva, da sva dne 25. oktobra t. m. javno žalila pri Sv. Urbanu brez vsakega povoda Kovačec Terezijo, posednico v Spodnjem Velovlaku, Kovačic Marico, posedniško hčer v Spodnjem Velovlaku, Horvat Antona, posestnika v Podvincih, in Popovšek Janeza, posedniškega sina v Podvincih, ter se tem potom zgoraj omenjenim javno zahvaljujeva, da so odstopili od kazenskega pregona. 1297

Jesen je tu!

treba bode
tople obleke
in perila,

za deževne dni pa nepremočljivi hubertus. — Tudi klobuke, čevlje in nogavice, pletene jopiče itd. Oglejte si izložbe in zalogo! 1169

Slike naših voditeljev
dr. Jan. Kreka in dr. Ant. Korošca

Velikost slik 37-27½, cena Din 5.—

Založila Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Prvovrstni stanovski premog

(jak 5000 kalorij, brez žlindre in smradu) po 32 Din dobite vsako količino v Mariboru, Kopalniška ulica 10, telefon 26—14, nasproti mestnega kopališča, zadaj za frančišk. cerkvijo. 1275

Vinsko trsje korenjake, sadno drevje in sadne divjake dobite v dobri kakovosti v trsnici Čeh pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. Ptuj. 1253

Zima, zima... Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristnobarvni, »Paket Serija A« za moško, žensko, posteljno, namizno perilo in rjuhe; »Paket Serija B« vsebina 15—21 m dobro uporabljenih ostankov prvovrstnih touringov, flanel za pljame in barhentov za obleke ter paket »Serija Z« z vsebino 3 m blaga za zimsko suknjo ali ženski plašč, moško obleko ali damski kostum poštine prosto samo Din 121.— Dalje novi specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 19 do 25 m najfinejših pljama flanel, modnih barhentov za obleke in bluze ter topllega moškega in ženskega spodnjega perila. Ta paket Din 148 vse poštine prosto. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Naročite, dokle rje še zaloga pri RAZPOSILJALNICI

»KOSMOS«

MARIBOR, Dvořakova cesta št. 1. 1178

Golša nabrekel vrat

je obolenje ščitne žleze, katera se mora pravočasno ozdraviti, ker se drugače delovanje tega važnega organa kot zaščita proti strupom ogroža, vsled česar nastopajo neugodni in dostikrat nevarni pojavi. Zdravniška znanost je ugotovila, da soli, ki vsebujejo jod, izvanredno dobro delujejo na razne oblike golš. Mnogobrojni bolniki so ugotovili, da dosežejo z uporabo našega enostavnega pitnega zdravljenja

hiter in povsem neškodljiv vpliv na bolezen. Vsakdo, kdor trpi na golši in ima nabrekel vrat, otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, katero mu pošljemo brezplačno.

Dopisnica zadostuje. Poštno nab. mesto **ERNST PASTERNAK**, Berlin S. O., Michaelkirchplatz No. 13. Abt. P. 83. 1296

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Veljaven od 5. oktobra 1936. Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema: **TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.**

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe,
svojce in svoje imetje le pri naši zavaro-
valnici. 167

Za odmor doma **29**

29 7225-06

Ženske copate za doma iz toplega podloženega dubla z ovratnikom okrašenim s obrobo in gipkim usnjenim podplatom.

in tople 39

39 1405-00

Usnjene copate brez pete z specialno lepjenim podplatom, vsled tega lahke in prožne. Najprikladnejše za potovanje v vlak.

39 3515

3515

39 7217-01

7217-01

Tople in udobne moške copate iz kosmatega kariranega dubla, z notraj podložene z vato.

Bata

Pri nakupu zimskih nogavic, pletenin in perila obrnite se na 1254
HIF, Maribor, Aleksandrova cesta 24,
kjer dobite po tovarniških cenah.

Kupujte pri naših inserentih!

Damski plašči

zopet v največji izbiri! Oglejte si neobvezno našo zalogo!!

J. PREAC

Konfekcija
MARIBOR
Glavni trg 13

Denar naložite najbolje in najvarneje pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
Gospodskaja ulica 23 **v Mariboru** Ulica 10. oktobra
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.